

Plány nového velvyslance ČR v Kanadě, str. 1

České nebe před premiérou v Novém divadle, str. 6

Tábor Hostýn čeká na letní dovádění dětí, str. 7

Nuselská Coco Chanel uchvátila smetánku, str. 10

Znáte historii děšivé kostrnice v Sedlci?, str. 14

APRIL 23, 2015

No 6 (2868)
Volume 66 • \$3.75

Published every third week
17 issues a year
ISSN 08329-2668
Publications # 2206013

NOVÝ DOMOV

THE NEW HOMELAND

Pravda vítězí!

www.masaryktown.ca

CANADA'S CZECH AND SLOVAK NEWSPAPER PUBLISHED BY MASARYK MEMORIAL INSTITUTE INC., SINCE 1950

První návštěva na Masaryktownu

Na poslední březnový den si naplánoval nově jmenovaný velvyslanec České republiky v Kanadě Pavel Hrnčíř návštěvu Toronta, aby se tam setkal s generálním konzulem ČR Vladimírem Rumlem a s některými členy a představiteli české komunity. Velvyslanec na konzulátě uvítal mj. slovy: "My se tady za ty čtyři roky už docela známe a setkáváme se při různých příležitostech rádi. A věřím, že tomu tak bude i v případě nového velvyslance, kterému tak přejí do jeho práce hodně úspěchů."

Velvyslanec ČR Pavel Hrnčíř poděkoval za uvedení a přítomné ujistil, že se bude s komunitou setkávat pravidelně. Dále nastínil úkoly, které ho v jeho služebním období v Kanadě čekají. Rozdělil je do čtyř oblastí, přičemž do té nejméně důležité zahrnul styk s krajany, jak se ostatně vyjádřil i v rozhovoru pro náš list a českou TV v Torontu Novou Vizi, s nímž čtenáře také seznamujeme.

Další den pak věnoval český diplo-

mat návštěvě Masarykova institutu ve Scarborough, kde ho uvítal jeho prezident František Ječmen se svými spolupracovníky. Společně, za doprovodu některých současných i předchozích funkcionářů, prošli parkem, poklonili se památce umučených komunistickou diktaturou, kterou zobrazuje památník Znovuukřizovaný, kde položili s generálním konzulem ČR Vladimírem Rumlem české květiny.

Velvyslanec zajímal historie Masarykova parku a vznik Masaryk Memorial Institutu, o čemž mj. také zasvěceně hovořila Libuše Peichlová, dlouholetá bývalá funkcionářka fideletské rady institutu. Host se zajímal i o ekonomickou část existence této organizace a o principy, na kterých pracuje. Prezidentovi MMI pak předal hodnotný obraz s motivem Hradčan zhotovený z krajoviny.

Na krátké besedě hovořil s přítomnými o tom, jak se vyvíjely vzájemné vztahy mezi komunitou a domo-

vinou, jak pracují některé organizace komunity a nanovo vyslovil přesvědčení, že bude nalézat cesty k naplnění vzájemných potřeb.

Pane velvyslanče, v čem vidíte své poslání?

"Moje mise v Kanadě je komplexní a zahrnuje hned několik oblastí, kterým se budu věnovat. Jedním z nich je klasická diplomacie politická, další ekonomická a nakonec i kulturní. Především však chci zdůraznit, že před tím vším je kontakt České republiky s krajanskou komunitou. Proto jsem i dnes přijel do Toronta, abych se tady s krajany setkal."

Kterou z těch oblastí, co jste vyjmenoval, považujete za snad nejsofističtější? "To je velice složitá otázka, na kterou nelze odpovědět jednoznačně, protože všechny jsou stejně důležité a všem se tedy chci věnovat stejným dílem a se stejnou energií."

Můžete říci, co na Vás tedy čeká nejdříve?

> 5

Mgr. Pavel Hrnčíř hostem GK ČR v Torontu

Prezident MMI Fr. Ječmen oceňuje krajačskou práci v obraze

Foto Andy Staniszewski

Karolina se svým otcem, pianistou Antonínem Kubálem
Foto Věra Kohoutová

Karolina Kubalek hraje v Casa Lome

Pre ND Mária Chrappa

Karolina Kubalek, dcéra známého klavíristu Antonína Kubálka (1935-2011), zdedila po otci hudobný talent. Hrá na klavír suveréne, disponuje výbornou technikou, ako sme sa mohli o tom presvedčiť už i na predchádzajúcich koncertoch. Úspechy Karoliny môžeme datovať už od jej siedmich rokov, keď v klavírových súťažiach vyhrala tri prvé ceny a to v kategórii, kde boli deti omnoho staršie ako ona.

Ako desaťročná bola pozvaná vystúpiť na Gala koncerte pre Visual and Performing Arts Newmarket ako i na hudobnom festivale Kiwanis v Toronte. Ocenenie The Most Outstanding Pianist of Newmarket Lions Festival sa jej dostalo v r. 2005 a 2008. Vystupovala tiež ako sólistka v Classical Music Series v Niagara-on-the-Lake.

Na medzinárodných kurzoch v Českej republike, kde predviedla Mozartov Koncert pre klavír a orchester č. 4 G dur, získala ocenenie The Most Promising Performer. V r. 2009 hrala v Prahe, v kostole sv. Vavřince na Petřínách a jej vystúpenie bolo tak tiež vysoko ohodnotené v časopise Hudební rozhledy. Pred jej vystúpe-

ním, 29. marca v Casa Lome s Toronto Concert Orchestra pod taktovkou Kerryho Strattona, som požiadala Karolinu o krátky rozhovor.

Sú to už tri roky, čo si mala recitál v Toronte v známom cykle koncertov Nocturnes in the City. Mala si vtedy 17 rokov a ešte si nevedela, kde budeš pokračovať v štúdiách hry na klavír. Krátky čas si študovala v Prahe na Akadémii múzických umení.

K.K. Mala som pohovor, prijímacie skúšky na Royal Academy of Music v Londýne. No nemyslela som si, že by ma tam, na tak prestížnu školu, ozaj prijali. Ale keď som dostala písomné oznámenie, že ma tam

akceptovali, bola som nadšená. Posledné dva roky som v Londýne.

Kto je tvojím učiteľom?

K.K. Mám výborného profesora. Je ním Rusten Hayroudinoff. Patrí medzi mladších učiteľov, ale je jeden z najúspešnejších. Môj otec by ho mal rád.

Na vystúpenie s Toronto Concert Orchestra si prejavila ty záujem, alebo si dostala pozvanie od Kerryho Strattona?

K.K. Bol to od dirigenta Kerryho Strattona. Požýval ma už skôr, ale bola som zaneprázdnená. Nakoniec sme sa dohodli v decmri, že s ním vystúpim v marci, najmä keď sa jednalo o Mozartov Koncert pre klavír a orchester č. 23 A-dur.

Chcela som sa práve opýtať, kto vybral túto skladbu. Mozartov koncert č. 4 si už hrala v Čechách, takže Mozarta

> 7

KE DNI

Asi se ptáte jako já, co je nového ve staré domovině. Pořád se něco děje. Hlavně přibývá kriminálních činů, a stupňují svoji razanci. Anebo příhody se stavbami jsou také zajímavé. Ale nikdy nikdo neví, kdo za to zaplatí, když už ten "omyl" stál daňové poplatníky tolik peněz.

A tak se zase Blanka čáhtá ve vodě. Nanovo jí teče do kabelových rozvodů, a nikdo si toho černého Petra nechce nechat v ruce. Ne, nejde o le-pouch dívčinu. Tunelem Blanka se rozumí tunelový komplex – TKB, který je stavěn jako součást Městského okruhu v Praze mezi mimoúrovňovou křižovatkou Malovanka a MUK Pelc-Tyrolka. Jeho délka činí zhruba 6,4 km. Až ji konečně spustí do života, měla by představovat nejdelší silniční tunel v České republice a nejdelší městský tunel v Evropě...

Jenže do tunelu teče, takže kabely se koupají, a díky tomuto problému, k němuž se nehlásí Josef ani Jura, není možné již zdánlivě dokončené dílo zprovoznit. A tak tam stojí tunel v plné parádě s vybavením, že by i Brusel záviděl, ale jenom stojí. Všechno je v něm vypnuto, ani v něm neblíká... jeho celková cena měla činit 43 miliard Kč, polovina z toho stavební část, smlouva byla na práce podepsána v říjnu 2006. Už nejednou bylo předávání odloženo, nyní nanovo - na 60 nových místech se objevila voda... uvnitř je uloženo na 15 km kabelů - co dál? Odložit termín ukončení-dokončení, tentokrát už osmý v pořadí... a tak milá Blanka ve své nemotě nabízí úžasný materiál zejména novinářům – a nejen domácím, je o čem psát, co kritizovat, čemu se smát, vždyť si v Česku připadají, jako by tam stávali přinejmenším tunel pod kanálem La Manche... odpovídá tomu nejen cena, ale i termín. Ten konečný je 15. září, takže si posuňte datum pobytu v domovině, jestliže se chcete tunelem Blankou (pokud už nebude vytunelovaný) také projet.

K těm radostnějším zprávám patří, že prezident Zeman konečně změnil názor a zůstane v Moskvě na 70. výročí ukončení II. sv. války jen na dobu vzdání účty padlým za svobodu. A že se pak sebere a odletí domů, zatímco původně plánoval, že tam zůstane stát s celou putinovskou suitou na kremelské zdi a bude obdivovat rusko bojovou techniku (čemuž se přirozeně celá česká země vzpouzela, navíc to i platí), zatímco v domovině na ulicích vítat Amiky viděn nebyl... Zdá se, že tlak veřejnosti podleh. Nemluvíme tady ale o jeho slabosti, nýbrž o jeho prozínaní. I když, co si vezmeš na představiteli země, jehož obyvatelé ze čtvrtiny volí KSČM a úplně všichni se zaslouží o světové první prvenství, hlava státu dokonce i před televizní kamerou. Smutné.

A zatímco v Praze už načítali 20 nad nulou, tady v Torontu jsme propadli do srážek a chladného větru. Ale i to je znamení jara. Dubnového sice, ale je tady. Těšíme se na tu skvělou proměnu. Hned se nám rozjasní v srdcích. Všem a všechno jenom dobré, Vaše vk

SPOLEČENSKÝ KALENDRÁŘ

TORONTO

PÁ-NE 1.-3.5. - představení ND: Smoljak-Cimrman-Svěrák České nebe, rezervace tel. (416)463 3182, nebo emailem nove.divadlo@gmail.com. Představení se hraji: PÁ 1.5. jenom ve 20.00 - premiéra, SO 2.5. v 16.00 a 20.00, NE 3.5. jenom v 16.00 h. Bývá vyprodáno, striktně limitovaný počet míst v sále. Více se o hře dozvíte z rozhovoru s herci na str. 6 a z plakátu na str. 9. Nečekejte, objednávejte HNED!

SO 9.5. v 19.00 – česko-slovenský MeetUp Retro party s DJ v restauraci Praha na Masaryktownu, 450 Scarborough Golf Club Road, Toronto, info: Tom (416) 451-1225, rezervace: (416) 289-0283. Vstupné dobrovolné.

NE 24. 5. v 17.00 – v rámci cyklu Nocturna in the City vystoupí s recitálem Boris Krajný, piano: B. Smetana, F. Chopin, L. van Beethoven, kostel sv. Václava, 496 Gladstone Av., Toronto. Vstupné u dveří 25\$ (studenti 15\$). Info a rezervace dr. M. Krajný (416)481-7294 nebo web www.nocturnesinthecity.com.

SO 13.6. ve 13.00 - turnaj ve stolním tenise o Luther Cup pořádá slov. ev. kostel sv. Pavla, 1424 Davenport Rd, Toronto, info a registrace: Peter Ostrihon (647)607-0905 alebo postrihon@yahoo.ca

SO 20.6. od 14.00 - tradiční Český a slovenský den s bohatým programem a celodenním občerstvením. Radovaní pod širým nebem jsou jako určené pro rodiny s dětmi. Volný prostor v přírodě, bezpečí, sociální zázemí, parking v ceně vstupenky. Info a rezerv. stánku paní Iva (416) 439-4354.

ČESKÁ ŠKOLA TORONTO

SO každá 9.00 - 12.00 – česká doplňovací škola pro děti ve věku 5-12 let, kterou provozuje Masaryk Memorial Institute, vyučuje jazyku českému, učebna na 918 Bathurst St., Toronto. Více o budově: www.918bathurst.com. Přivězte svoje děti s jakoukoliv úrovní znalosti češtiny. Všechny jsou srdečně vítány. Více informací: paní Iva (416)439-4354.

ČESKÁ ŠKOLA OAKVILLE

SO každá 9.30 - 12.00 – česká doplňovací škola pro děti ve věku 4-12 let, kterou provozuje Holy Family Catholic School, 1420 Grosvenor Street, Oakville, ON L6H 3L2, HCDSB-International Languages. Info: učitelky Renata Freibergová, tel. (416)887-9863, email: renata_freiberg@yahoo.com, nebo Mariana Vieweghová, tel. (416)628-3690, email: mvieweghova@gmail.com.

ČESKÁ A SLOVENSKÁ ŠKOLA KITCHENER

SO každá 9.00 - 11.30 – pro děti ve věku 4-14 let, St. Francis School, wing A, 154 Gatewood Rd. Kitchener. Zájemci, kontaktujte se v případě zájmu o českou školu s Mirkou Pirovou: mirka.pirova@wcdsb.ca, v případě výuky slovenštiny s Blankou Michale: blanka.michale@wcdsb.ca. Info: www.kwczechsandslovaks.com

SLOVENSKÁ ŠKOLA TORONTO

SO každá 9.00-11.30 – Blessed Teresa of Callcuta Elementary School, 1120 Runningbrook Dr., Mississauga.

ČESKÁ TV NOVÁ VIZE

SO každá v 10.00-10.30 a ST v 7.00 opakování - vysílá Nová Vize v dosahu Ontaria na stanici OMNI 1 (v Torontu kanál 47/kabel 4 a 169), producentka Markéta Slepčíková, tel: (647) 892-6912, Nova Vize, 7 Auburn Av., Toronto, ON, novavize.ca@gmail.com, www.novavize.com - některé TV programy.

SLOVENSKÁ TV SLOVENSKÝ SVET

SO každá v 10.30-11.00 a ST v 7.30 opakování. Producentka Katarina Homolová. Tel: (647) 233-3105, email: slovenskysvet@gmail.com, www.tvsejna.com.

SOKOL TORONTO

SO 30. 5. v 16.30 – Sokol Toronto Dětské gymnastické závody, Fit for Life Gym, 601 Magnetic Dr., Unit 21, North York, info: ivancurilla@gmail.com nebo hermaneks@yahoo.ca

NE 13. 6. – Sokol Toronto – Family Day Picnic, info: hermaneks@yahoo.ca

SO 8. 8. v 10.00 – Sokol Kanada Summer Games na Masaryktownu. Pokud bude pršet, je náhradním dnem neděle 9.8.

SOKOL TORONTO cvičení s dětmi

SO 16.30-18.30 (každá) – Fit for Life Gym, 601 Magnetic Dr., Unit 21, Nor-

th York, info: ivancurilla@gmail.com nebo hermaneks@yahoo.ca. Posledním dnem cvičení v tomto školním roce je 6. červen.

SOKOL TORONTO cvičení dospělí

ST 20.00-21.30 – cvičení dospělí a volejbal, G. Harvey C. I., 1700 Keele St., Toronto, info: hermaneks@yahoo.ca. Poslední cvičení se koná 6. června t.r.

CALGARY

Český a slovenský dětský kroužek Kulihrašek a Český a slovenský dětský klub - semestr skončí 13. dubna 2015. Rodiče s dětmi se scházejí každé pondělí v 15.00 hodin ve Varsity Bible Church (48077 Valiant Dr. NW). Výuka dětí je rozdělena do dvou skupin. Info: Andrea Loewen – maminka Káji, Tobiáše a Aničky na tel. (403)270-8164 nebo elektronicky: andrealoewen@yahoo.ca.

Červenec – tradiční piknik na svátek Canada day (oficiálně připadá na středu 1.7.) - info přineseme.

EDMONTON

ÚT v 19.00 (každé první v měsíci) – pořádá SVU Edmonton přednášky na zajímavá témata, Idylwyde Community Hall, 8631 81 St NW (jeden blok na východ od Bonnie Doon Shopping Mall). Pavel Kužel

Přátelé, další pokračování online hry pro krajany "Riskuj, krajane!" bylo vloženo na web: http://www.cssk.ca/riskuj_krajane/. Zahrajte si s námi pro zábavu i poučení! Děkujeme studentům gymnázia Jirkov, kteří hru pro nás připravili. Ed Brabec

KITCHENER -WATERLOO-GUELPH

SO 27.6. ve 14.00 (do 1.00 am) - pořádá KW Czechs and Slovaks oblíbený rodinný PIKNIK. Přijďte do KW Croatia Club, 2006 Shantz Station Rd. (R.R.30), Breslau, prožijete s námi krásné odpoledne plné zábavy a her, dospělí posedí s přáteli. Všichni si pochutnají na tradičních salátech, obložených chlebičkách, desertech, na guláši i řízku. DJ bude hrát po celý den. Vstupné: \$12/osobu (dospělí a děti starší 14 let), děti mladší mají vstup zdarma. Více: <http://www.kwczechsandslovaks.com/events/>. Přijďte, těšíme se na vás i Vaše přátele!!

Zavítejte v Kitcheneru na chutný řízek a jídlo ve stylu české kuchyně. Od r. 1961 tam existuje Metro Restaurant s podtitulem Modern European Food with Old Fashioned Style. Již přes třicet let tam pracuje také paní Štáňa, a má otevřeno sedm dnů v týdnu, 168 Victoria St. North, Kitchener. Objednávky a rezervace: tel. (519) 578- 9189. Dejte nám vědět, jak jste si pochutnali.

ÚT (každé) v 19.00-20.00 – cvičíme v Elizabeth Ziegler School. Info Jana Otřubová, náčelnice, tel.: (519) 884-9185.

DOBŘÝ DEN,

zpravodaj vydává K-W-G pobočka Českého a slovenského sdružení v Kanadě pod vedením zodpovědné redaktorky Evy Kratochvílové. Redakce se těší na komentáře čtenářů. A protože se výrobní náklady na tisk a poštovné každoročně zvyšují, oceňuje každý finanční podporu svých odběratelů.

Šeky laskavě zašlete na: Czech and Slovak Association of Canada, K-W-G Branch, 550 King St. NE, PO 42053 Waterloo, ON, N2L 6K5, Canada. (DD, r. 32, č. 110, Jaro 2015 již vyšel)

MONTREAL

SO každá 10.00-12.00 - předškolního zařízení pro děti od 2 let pod vedením i Radky Vašutové. Zavítejte do budovy NDG. Výuka probíhá přizpůsobenou a zábavnou formou a je vedena v českém jazyce kvalifikovanými učitelkami. Zájemci o přihlášení dětí do české školky se mohou o podrobnostech informovat na tel. (514) 313-7721 nebo na emailem radkavasut@gmail.com.

NE 5.7. – SO 25. 7. – letní tábor Hostýn: \$ 395/týden, \$ 765/2 týdny a \$ 960/3 týdny. Každé další dítě ze stejné rodiny má 10% slevu. Kromě toho můžeme finančně slabým rodinám poskytnout slevu. Daně se neplatí. Rodiče dostanou potvrzení pro daňové účely. Informace: web www.hostyn.org; telefonicky: Josep Maxant (450)465-4844 nebo Viera Šebenová (514)385-5153; ukázky z pobytu na webu www.youtube.com pod heslem „Camp Hostyn“. Několik fotografií z roku 2014 je na <http://1drv.ms/1H4mCoQ>. Před pobytom dětí a po něm je náš tábor otevřen pro cenově přístupnou rodinnou rekreaci. Rezervujte si pobyt včas! Čtete na str. 7 rozhovor s managere tábora Josefem Maxantem.

SOKOL MONTREAL

ČT každé ve 20.00 - sokolský volejbal, Coronation Elementary School, 4810 Van Horne. Informace můžete dostat u náčelníka Sokola Montreal Josefa Hřiba na tel. (514) 683-2092.

MONTREALSKÝ VĚSTNÍK je zasílán zdarma, ale finanční příspěvky ➤

Číslo 6 vyšlo 23. 4., č. 7 vyjde 14. května, jeho uzávěrka je 8. května 2015. Noviny vycházejí každý řetí týden, v roce vyjde celkem 17 čísel. Redakce: (647)608 1713 Pište: vera.toronto@gmail.com

We acknowledge the financial support of the Government of Canada through the Canada Periodical Fund (CPF) of the Department of the Canadian Heritage.

jsou vítány. Pošlete laskavě příspěvek na adresu: 5080 Glencairn Ave., Montreal, QC H3W 2B4. Šek vystavte na „Czech and Slovak Vestník“. Dotazy a informace: montrealvestnik@gmail.com. Více: www.montrealvestnik.com (MV, ročník 51. č. 8, duben 2015 právě vyšel)

WINNIPEG

ČT (každý) v 19.30 – Czech School Classes - volejte (204) 722 - 7209 nebo helstel@shaw.ca.

Redakce PRAMENU uvítá příspěvky, připomínky, ohlasy, dopisy, články, recepty i dobré nápady. Také nabízí místo pro inzerci pro firmy i soukromníky. Zásilejte na email riecka@czechslovakbenevolentassoc.ca, Czech-Slovak Benevolent Association, 154 McKenzie Street, Winnipeg, MB R2W 5A2, tel: (204)589 7483. Dobrovolné příspěvky na úhradu režijních nákladů jsou vítány.

VZPOMÍNKA NA PROF. JIŘÍHO KRUPÍČKU ČTVRTEK 21. KVĚTNA V 16.00

Památník národního písemnictví pořádá v sále Boženy Němcové vzpomínkový večer věnovaný spisovateli Jiřímu Krupičkovi. Promluví Zdeněk Freisleben, ředitel PNP, dále Petr Kotyk, Vladimír Sattran, Jiří Stránský, Vladimír Karfík a další, herec a režisér Jan Kačer přečte ukázky z díla Jiřího Krupičky. Zazní skladby z díla Bacha, Beethovena, Chopina, Dvořáka, Schuberta a dalších. Zahrají klavíristka Barbora Křištofová-Sejčková a Rubin Quartet. Předpokládá se účast spisovatelů, přírodovědců včetně kolegů geologů, spoluvězňů, členů a dalších návštěvníků a hostů. Pokud budete v té době v Praze, určitě zavítejte: Strahovské nádvoří 1/132, 118 38 Praha 1, email: post@pamatnik-np.cz, tel: +420 220 516 695.

Připomínáme si: Prof. RNDr. PhDr. Jiří Krupička (5. 5. 1913, Praha-Vinohrady – 24. 4. 2014, Edmonton) byl český geolog, filozof a spisovatel, exulant, emeritní profesor University of Alberta v Edmontonu.

PŘIHLASTE SVÉ DÍTĚ do soutěže Americký slavík 2015! Slavnostní finále bude 25. října v „Bohemian Hall“ v New Yorku. Informace o 3. ročníku této pěvecké soutěže pro děti v interpretaci české a slovenské lidové písně, pod záštitou Karla Gotta a Petera Dvorského, najdete na www.americkyslavik.com.

ČESKÁ ŠKOLA BEZ HRANIC uspořádá ve dnech 3. - 7. srpna svoji každoroční konferenci. Slavnostní zahájení letošního již 7. ročníku se uskuteční v Toskánském paláci MZV ČR. Podrobnější info: www.csbh.cz. Hlavním tématem bude koncepce udržování mateřského jazyka v zahraniční jazykové škole zachování kulturního a historického dědictví státu, a tradiční výměna zkušeností z výuky češtiny.

NASTUDIJNÍ POBYTY A KURZY PRO KRAJANY v rámci Programu podpory českého kulturního dědictví se ptejte na zastupitelských úřadech ČR podrobné info pak na webových stránkách Domu zahraniční spolupráce: www.dzs.cz.

Senator Ngo and other Ottawa dignitaries, Ministers, and supporters have organized a day to celebrate the 40th commemoration anniversary of the fall of Saigon. The festivities around Parliament Hill include a rally on the proposed site in support of the Memorial to the Victims of Communism on Wellington Street. See the flyer ▼▼

THE VIETNAMESE COMMUNITIES OF TORONTO, MONTREAL & OTTAWA AND THE HONOURABLE SENATOR NGO INVITE YOU TO:

JOURNEY TO FREEDOM DAY

ON THE HILL

THURSDAY, APRIL 30, 2015
PARLIAMENT HILL, WELLINGTON ST.
OTTAWA, ONTARIO, CANADA

Celebrate the 40th commemoration anniversary of the fall of Saigon, and the beginning of the boat people and refugee exodus to Canada

11:45 AM - 12:45 PM: Rally in Support of the Memorial to the Victims of Communism (On the land between the Library and Archives Canada and the Supreme Court of Canada on 301 Wellington St.)
12:45 PM - 1:00 PM: Commemoration March (from the Memorial site to Parliament Hill)
1:00 PM - 2:45 PM: Journey to Freedom Day Rally on Parliament Hill

OHLÉDNUTÍ Josefa Čermáka

Někdy před měsícem jsem měl pocit, že jsem se u hřbitovních vrat (ve Skúrách) v Torontu setkal s pěti dobrými přáteli k vážné diskusi. Pořád jsem ve věku, kdy si myslím, že některé věci, které se staly, se opravdu nestaly, ale jsou poněkud vyvozeným produktem mé nezcela zodpovědné odpovědnosti (ale na druhé straně dojem, který ve mně zůstal, se zdá být věrohodný), tvářím se jako by k ohlédnutí opravdu došlo.

Sešlo se nás pět: Antonie Laníková-Gabánková, Jan Matějovič, John Morawetz, Antonín Leopold a Ladislav Křivánek. Každý odjinud: Antonie Gabánková z Vancouveru, Jan Matějovič a John Morawetz z Toronta, Antonín Leopold ze Slaného, Láďa Křivánek z Montrealu.

O co šlo? Všichni už jsme byli v letech, kdy bychom neměli mít právo ostře protestovat, kdyby si pro nás z druhé strany vzkázali. Ale my jsme si nějak mysleli, že by mohlo být zajímavé a dokonce povznášející, kdyby si lidé svůj odchod z tohoto světa rozhodovali dohodou.

Všichni jsme byli v letech (až na Láďu), kdy se občas dáme slyšet, že bychom se nezlobili, kdybychom se ráno nevzbudili... Ale když se vzbudíme, nijak si nestěžujeme, pokud nás celkem nic nebolí. A tak jsme se určovaním pořadí našeho odchodu z této planety daleko nedostali. Zřejmě si to vzal na starost někdo jiný a krátce po té, co jsme se – alespoň v mé představě – setkali, začali jsme se vytrácet.

PRVNÍ: Jan Matějovič, jehož jsme my, kteří se občas účastníme mše v kostele sv. Václava v Torontu, pokadě viděli asistovat při mši, uměl první. Žil plodný úspěšný život. Vybudoval podnik, pokračuje v něm jeho rodina. Patřil mezi nejštědřejší dárce nejen kostelu, ale i jedincům a organizacím (včetně Torontské univerzity). Velmi úspěšní lidé obyčejně nejsou pokorní. Jak jsem ho poznal, Jan Matějovič pokorný byl.

DRUHÉ: Poněvadž jsem v době, kdy jsme se začali vytrácet, začal flirtovat s nemocnicemi, mnoho pohřbů těchto mých přátel jsem se nezúčastnil. To jsem se dozvěděl o životě i smrti Antonie Gabánkové, která - jako její manžel Josef - obohatila galérie nejméně dvou kontinentů svými obrazy, a stejně tak činí její dcera Marie. S Antonii Gabánkovou jsem se setkal snad jen jednou, a to v torontském domově její dcery. Udělala na mě velký dojem.

TŘETÍ: John Morawetz - úspěšný člen úspěšné české rodiny. Janův otec Richard Morawetz byl spolupracovníkem T.G. Masaryka a jedním ze zakladatelů českého průmyslu. Janův bratr Oskar byl jedním z nejslavnějších hudebních skladatelů - inspiroval svými skladbami věnovanými hrdince protinacistického odporu dva nejskvělejší cellisty své doby. Jeho pohřbu jsem se zúčastnil. Janova pohřbu jsem se zúčastnit nemohl. Patřil k nejšťastnějším lidem, které jsem poznal - svým laděním, svým osudem, byl šťastně ženat, a jeho rodina úspěšně pokračuje v podnikání.

ČTVRTÉ: Ladislav Křivánek. Znal jsem ho jen málo, ale byl mi sympatický, snažil se docela úspěšně zachytit život své montrealské komunity. Škoda, že jsme se nepoznali víc. Ale znal jsem to natolik, abych se ohlédnout chtěl.

PÁTÉ: Antonín Leopold. Poznali jsme se na začátku Pražského jara, kdy jsem byl kanadskými krajany poslán, abych se podíval, co se v naší rodné zemi děje. Antonín Leopold učil na slánském Reálném gymnáziu Václava Beneše Třebitzkého (naš Milan Kroupa tam chodil o 18 let později nežli já). Antonín dal dohromady knihovnu tak rozsáhlou, že pro ni na gymnáziu už nebylo místo. Teď se jí ujal jeho syn.

Byl to dopis Leopoldova syna Luboše, který mne vrátil na vesnické hřbitovy vesnických předků, který mi připomněl bolest rozchodu s někým, kdo je nám drahý. Lubošův dopis popisuje pohřeb, který se konal na venkovském hřbitově v Malíkovcích, kde se Lubošův tatínek narodil a byl pohřben: „Hřbitov měl v podvečer úžasnou atmosféru. Příroda měla po zimě nádherné zbarvení - na západě zářila teple záře slunka, dole v údolí se leskla v rybníku jasná modrá obloha, východní straně vévodil kostel s nově pozlaceným křížem (odtud můj otec pochovával svého otce) a budova jeho malotřídky.“

Stál jsem tam dlouho na hrobě otcových předků v podvečerním oparu, bylo tak kolem nuly, kolem absolutní ticha a já se díval přes hřbitovní plot na hvězdu a vychutnával ten rabasovský motiv a měl jsem přitom pocit, že se díváme na roudnou ves spolu. Už jsem neměl mokré oči: „bylo to celkem usmíření s přírodou a se vším“. Stál jsem tam s Lubošem a ten malíkovský hřbitůvek nebo ten skúřský anebo netovický se mi zdál tak moc jiný nežli ty kanadské... ■

ADRESY

VELVYSLANECTVÍ ČR V KANADĚ
Velvyslanec Mgr. PAVEL HRNČÍŘ
251 Cooper St.
Ottawa ON K2P 0G2
Tel: (613) 562 3875
Fax: (613) 562 3878
E-mail: ottawa@embassy.mzv.cz
www.mzv.cz/ottawa

GEN. KONZULÁT ČR V TORONTU
Gen. konzul VLADIMÍR RUML
2 Bloor St. W. suite 1500, Toronto
ON M4W 3E2
Tel: +1(416) 972 1476
Fax: +1(416) 972 6991
Email: toronto@embassy.mzv.cz
www.mzv.cz/toronto
Nouzové linky:
+1 (647) 282 8119
+1 (647) 406 9221

HONORÁRNÍ GENERÁLNÍ
KONZULÁT ČR V CALGARY
Hon. konzul JERRY JELINEK
Calgary, AB T2V 0E5
Suite 303 - 6707 Elbow Dr. SW
Tel: +1(403)269 4924
Fax: +1 (403)259 4533
Email: calgary@honorary.mzv.cz
jelinek@terramagement.ca

HONORÁRNÍ GENERÁLNÍ
KONZULÁT ČR V MONTREALU
Hon. konzul dr. HYNĚK ŽIKOVSKÝ
1920-2020 Rue University Montréal,
Québec H3A 2A5 Tel: 1(514)316 4383
Email: montreal@honorary.mzv.cz

HONORÁRNÍ GENERÁLNÍ
KONZULÁT ČR VE VANCOUVERU
Hon. konzul Veronika FLORIANOVÁ
Působnost: Britská Kolumbie
Časový posun: -9 hod
PÁ 15.00 - 17.00 (předem dojednat)
112-1118 Homer St.
Vancouver BC V6B 6L5
Telefon +1(888)348 8779
vancouver@honorary.mzv.cz

VELVYSL. KANADY V PRAZE
Ve struhách 95/2, 160 00 Praha 6
Tel: (+420)272 101 800 Fax: (+420)272
101 890 Email: canada@canada.cz
www.canada.cz

ČSSK V KANADĚ
PO Box 564, 3044 Bloor St. W.
Toronto ON M8X 2Y8
Tel: (416) 925 2241 Fax: (416) 925 1940
Porady a ověřování dokladů:
Email: ustredi@cssk.ca nebo toronto@
cssk.ca, www.cssk.ca
Torontská pobočka (416)762 6846

NOVÉ ČESKÉ DIVADLO
NEW CZECH THEATRE
348 Riverdale Ave., Toronto, ON
M4J 1A2, Tel: (416) 463 3182
Email: nove.divadlo@gmail.com

ŘÍMSKO-KATOLICKÝ KOSTEL
SV. VÁCLAVA
Rev. LIBOR ŠVORČÍK
496 Gladstone Av., Toronto ON
M6H 3H9
Tel: (416)532 5272 Fax: (416)516 5311
www.katolik.ca

SLOV. EV. KOSTOL SV. PAVLA
Rev. LADISLAV KOZÁK
1424 Davenport Rd., Toronto ON
M6H 2H8
Tel: (416) 658 9793

RÍM. KAT. KOSTOL SV. CYRILA
A METODA, farář JOZEF VANO
5255 Thornwood Dr., Mississauga,
ON L4Z 3J3.
Tel: (905) 712 1200
Fax: (905) 712 0974

DEPT. OF SLAVIC LANGUAGES
UNIVERSITY OF TORONTO
Alumni Hall, 121 St. Joseph St.,
Room 405, Toronto, ON M5S 1J4
Associate prof. Veronika Ambros
Tel: (416) 926 1300 ext. 3200
veronika.ambros@utoronto.ca

Nechval dne před večerem. Tuto dávnu lidovou moudrost bylo nutné si připomenout, neboť až příliš mnoho lidí podlelo virtuální fata morgáně – pokud jde o reakci na průjezd amerického konvoje českými zeměmi, o němž jsem tu psal minule. Proč to nepřiznat: falešnému úhlu pohledu jsem podlehl i já. Na konci svého článku zveřejněného v pátém čísle ND jsem napsal: „Bylo šokující vidět, kolik lidí pětadvacet let po pádu komunismu nenávidí Američany – a co horšího, sympatizuje s Putinovým Ruskem.“

Ano, vypadalo to tak. Že jich je hodně. Až příliš.

Ale byl to v tu chvíli jen mediální obraz reality, která pak předčila všechna očekávání. Prostě: stalo se to, na co by vsadil málokdo. Americký „Dragoon Ride“ se proměnil ve festival přátelství Čechů s Američany zastoupenými příslušníky jejich armády. Byli jsme svědky přehlídky sounáležitosti se spojenci. Sobě i světu jsme dokázali, že jsme hrdou součástí svobodného Západu.

Ne, opravdu nebyl důvod se za Čechy stydět, jak jsme se mnozí obá-

JAK RÁD JSEM SE MÝLIL!

Pro ND Lubomír Stejskal

vali. Americký konvoj vítaly ne stovky, ale tisíce, ba desítky tisíc občanů. A desítky tisíc přišly i do kasáren v pražské Ruzyni na setkání s „dragouny“. Přátelé se pozdravili s přáteli. Byli našimi vzácnými a tím nejvšechnější způsobem přijatými hosty: úsměvy, otevřenou náručí, pivem, koncerty, válečnými old-timery a „spanilou jízdou“ českých motorkářů na strojích Harley-Davidson. Nechyběli koně, ani historické americké uniformy. Udělali jsme všechno pro to, aby se u nás Američané cítili co nejlépe. To se podařilo znamenitě. Počasí nebylo vždy přívětivé, spíše naopak, ale to davy nadšených lidí neodradilo. Jestli se někdy v poslední době dalo hovořit o zákraku, pak bezpochyby v souvislosti s tím, co se dělo ve staré vlasti na přelomu března a dubna. Všude tam, kudy projížděl nebo hostoval americký konvoj vracející se z Pobaltí na základnu v Bavorsku.

Pro ty, kdo chystali ostudu v podobě protiamerických protestů, skončila celá věc fiaskem. Prohráli nejvyšším možným rozdílem. Protože do té doby mlčící většina ukázala svoji sílu a dala jasně najevo, jaká je pravda o našem vztahu k Američanům (bez ohledu na to, kdo právě šéfuje Bílému domu). Občejní lidé dokázali to, co je hodné ocenění: byli ve správném čase na správném místě. Dobrovolně, o své vlast-

ní vůli a ze svobodného přesvědčení. Mělo to smysl a přineslo užitek. Byla to potřebná oáza „pozitivní deviance“, povzbuzující injekce národního sebevědomí, vítané světlo naděje do každodenní šedi a prohlubujícího se politického marasmu. Ostatně, jak jinak hodnotit dění v českém parlamentu, kde na sebe pokřikují současný a minulý ministr financí a obviňují se, kolik toho jeden tuneluje (Kalousek o Babišovi) a druhý nakradl (Babiš o Kalouskovi).

Poražení nepřátelé Ameriky a demokracie, vesměs komunisté, s nimi rusofilové a lidé, kteří nedokáží ocenit hodnotu svobody, se ze svého debaklu sotva poučí. My ostatní bychom měli. Dostalo se nám nezapomenutelné lekce. Ze mezi realitu na jedné straně a její mediální obraz na straně druhé není obvykle možné položit rovnítko. A že stojí za to se podle toho zařadit. Tentokrát se to vyplatilo tisícinásobně.

tisícinásobně. ■ Foto Wikipedia

ZPRAVODAJSTVÍ TAKÉ Z DOMOVINY

ČESKO NEMŮŽE ZAHÁJIT

Čerpání peněz z fondů EU, důvodem je podle ministryně pro místní rozvoj Karly Šlechtové (ANO) zpráva z auditu monitorovacího systému evropských fondů MS2014+, která použila systémů pozastavila. Audit týmu ministerstva financí považuje Šlechtová za neprofesionální a opřený o spekulace. Ministra financí Andreje Babiše (ANO) požádala o jeho prošetření. Babiš si proto od svého náměstka vyžádal podklady. Podle Šlechtové je monitorovací systém pro čerpání dotací z EU nenahraditelný. „Bez tohoto systému ČR nemůže čerpat finanční prostředky z EU ve výši 650 miliard korun. Systém je klíčový.“

ČESKO A EGYPOT SE VZÁJEMNĚ

podpoří při kandidaturách do mezinárodních institucí v rámci OSN. Dohodli se na tom v Praze ministři zahraničí obou zemí Lubomír Zaorálek (ČSSD) a Sami Šukrí. Česko letos podpoří snahu Káhiry stát se nestálým členem Rady bezpečnosti OSN pro roky 2016-2017 a Egypt bude zase hlasovat pro Prahu při obsazování Rady OSN pro lidská práva a ekonomicko-sociální rady.

STÁTNÍ DLUH BĚHEM PRVNÍHO ČTVRTLETÍ

klesl o 550 milionů na 1663,1 miliardy korun. Na každého Čecha tak připadá dluh téměř 158.000 korun. Informovalo o tom ministerstvo financí. Čisté úrokové výdaje na obsluhu státního dluhu byly meziročně o 1,1 miliardy nižší a činily 0,9 miliardy korun. Podle ministerstva je vývoj korunové hodnoty státního dluhu stabilizovaný.

HRADNÍ KANCLÉŘ VRATISLAV MYNÁŘ

bere plat 120.000 korun měsíčně včetně odměn. Řekl to v rozhovoru pro Deník. Hrad podle něj zveřejní platy a odměny kancléře, jeho zástupce a všech ředitelů odborů na svých webových stránkách. Stanovisko Úřadu pro ochranu osobních údajů (ÚOÚ), které si pro tento krok Mynář vyžádal, bylo kladné. „Můj základní plat je necelých 80.000 korun, a když k tomu připočtu kvartální odměny, které jsou variabilní, tak plat dělá téměř 120.000 korun. Je to nejvyšší úřednický plat na Hradě,“ řekl Deníku kancléř.

BABIŠ CHCE OD FOREIGN POLICY OMLUVU

jinak bude soud. Vicepremiér a ministr financí Andrej Babiš chce po americkém zpravodajském webu Foreign Policy omluvu za údajnou snůšku lži, jež o něm tento zdroj napsal. Babiš, který je na návštěvě v USA, se jinak prý bude s tímto médiem soudit. Informovaly o tom Hospodářské noviny, s nimiž ministr o tématu hovořil. Foreign Policy v článku s názvem Už i Češi mají problém s oligarchy označil Babiše za možnou hrozbu pro demokratické instituce v srdci Evropy. (HN)

VYSOKÉ BRITSKÉ CIVILNÍ VYZNAMENÁNÍ

Rád britského impéria, udělí v květnu královna Alžběta II. českému Romovi Petru Torákovi. Informoval o tom Český rozhlas. Torák působí už několik let v řadách britské policie, královna mu řad propůjčí za služby romské komunitě. Torák žije ve Spojeném království od roku 1999. Ve městě Peterborough, které leží asi 120 kilometrů severně od Londýna, pracuje jako policista. Kromě práce na běžných kriminálních případech Torák často pomáhá britským kolegům při komunikaci s romskou komunitou. Hodí se mu tak prý nejen jazyková vybavenost a znalost mentality, ale i osobní kontakty mezi lidmi, kteří do Peterborough přišli mimo jiné z Česka či Slovenska. Po práci se Torák podílí na mnoha projektech pomáhajících lidem z romské komunity. Spoluzakládá mimo jiné Asociaci romských policistů. Mnozí lidé Toráka vnímají jako příklad zdařilé integrace přistěhovalců do britské společnosti, uvádí web Českého rozhlasu.

LEMBERK MÁ OPĚT PAMĚTNÍ DESKU

připomíná 1100 padlých vojáků. Na vstupní bránu zámku Lemberk na Liberecku se vrátí pamětní deska, která je věnována 1100 padlým pruským a rakouským vojákům ze sedmileté války. Zemřeli na následky zranění v polním lazaretu, který byl po bitvě u Hochkirku nedaleko Budišína v říjnu 1758 zřízen přímo na zámku. Vojáci jsou pohřbeni v nedalekém lese, což připomíná velký pamětní kříž a deska.

HOKEJOVÉ MISTROVSTVÍ SVĚTA V PRAZE

a Ostravě. V pátek 1. května začne v Praze a Ostravě hokejové mistrovství světa. Kanada bude společně s Čes-

kou republikou ve skupině A, která bude hrát v pražské O2 aréně. Společný zápas je čeká v pondělí 4. května od 20.15 h. Rozpis dalších zápasů můžete nalézt na oficiální stránce. Zajímavostí je, že Kanada je držitelem nejvyššího počtu medailí, má jich celkem 47. Druhým státem v počtu medailí je ČR/ČSSR, má jich o jednu méně. Švédsko získalo 45, Rusko/SSSR má 43 medailí a USA 17. Oficiálním maskotem mistrovství je Bob a Bobek – králci z klobouku, kteří jsou k příležitosti konání MS v hokeji oděni do hokejových dresů v českých národních barvách.

VE DNECH 10. A 11. DUBNA T.R.

se ve středoamerické Panamě uskutečnil v pořadí již sedmý summit amerických států. V letošním roce byla hlavním tématem „Prosperita a rovnost: výzvy ke spolupráci amerických států.“ Za Kanadu se summitu zúčastnil premiér Stephen Harper a ministr zahraničních věcí Rob Nicholson. Panamerické hry se budou konat v Toronto, provincie Ontario, letos v létě.

DALŠÍ POMOC KANADY

Premiér Kanady Stephen Harper oznámil, že kanadská vláda poskytne další významné vojenské prostředky k výcviku a zvýšení počtu lidí v ukrajinských ozbrojených silách. Kanada nasadí přibližně 200 osob, které slouží v kanadských ozbrojených silách (CAF), které budou na Ukrajině do 31. března 2017.

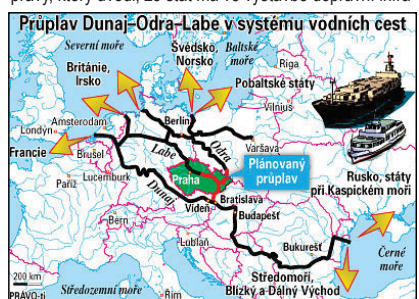
Vojenský výcvik bude zahrnovat mimo jiné i školení bezpečnosti letu, lékařské vzdělávání nebo školení likvidace výbušných zařízení. Společně se Spojenými státy budou také poskytovat individuální taktická školení. Kanada od začátku konfliktu uznává svrchovanost a územní celistvost Ukrajiny a nikdy neuzná nelegální ruskou okupaci Krymu nebo jakékoliv části této země.

SEVEROZÁPADNÍ TERITORIUM JE SPOLKOVÉ

teritorium na severu Kanady. Původně zahrnovalo většinu území dnešní Kanady, a na svou velikost bylo ustaveno 1. dubna 1999, kdy byla oddělena severovýchodní část a vzniklo tak teritorium Nunavut, jež do té doby představovalo třetí největší rozlohu. Jeho hlavním městem je Yellowknife. Hustota zalidnění je zde velmi nízká – pouze 0,037 obyvatel/km2. spectaclarmwt.com

MINISTERSTVO DOPRAVY

odvíjí plány na lodní propojení Dunaje, Odry a Labe, jehož velkým zastáncem je prezident Miloš Zeman. Úřad se chystá vypsat výběrové řízení na studii proveditelnosti tzv. koridoru D.O.L. za 25 milionů korun. Soutěž na vypracování tohoto materiálu před rokem zastavil exministr dopravy, který uvedl, že stát má ve výstavbě dopravní infrastruktury jiné priority, a ohledně stavby mamutího vodního díla není mezinárodní shoda. Projekt na stavbu kanálu počítá s pokračováním splavnění Labe prostřednictvím jezu v Děčíně a místním prohloubením řeky na německé straně. Dunaj by se s Odrou mohl propojit prostřednictvím splavnění řek Moravy a Bečvy. Západ republiky by se na severojižní cestu napojil prodloužením vodního koridoru z Přerova do Pardubic, kde by se napojil na Labe. Stavba by podle předběžných odhadů měla vyjít na 400 miliard korun, z čehož velkou část má podle zastánců kanálu zaplatit Evropská unie. Úvahy o propojení Labe s Odrou a Dunajem se objevily už ve středověku, konkrétnější plány se začaly rodit od 19. století. Blízko k realizaci měla tato vodní cesta například ve 30. letech minulého století, z rozsáhlých plánů se na českém území nakonec zrodil alespoň Batův kanál.

Zdroj: www.radio.cz, Kanadská mozaika č.8, duben 2015

První návštěva

(dok. ze str. 1)

► ze str. 1 "Pokud jde o kulturní diplomacii, rád bych podporoval česká kulturní tělesa, aby mohla přicestovat do

chci setkávat každodenně, krajané budou prostupovat všemi mými hodinami mise."

Jste v poměrně nezáviděníhodné pozici, krajané jsou totiž roztroušeni po celé Kanadě, jak chcete kupř. též umělce představit po tak rozlehlém

bude otevřená veřejnosti – protože musíme respektovat určitá bezpečnostní hlediska. Kazdopádně ať už bude otevřena méně často nebo často, existovat bude, a snad již od září nebo října zahájíme její činnost vystavením díla některého českého umělce bud' působícím v Česku, nebo tady v Kanadě."

Každé části diplomatické působnosti chcete věnovat pětadvacet procent svého času, naleznete chvíli i na svého koníčka – psaní knížek pro děti? A kdy budete odpočívat? "Tak předně odpočívat budu až po skončení své mise.

A o psaní knížek bych neměl ani hovořit, protože mým úkolem tady je pracovat na zastupitelském úřadě, ale myslím si, že pokud se dostanu k psaní, tak to bude v brzkých raních hodinách... Mám řadu rozpracovaných námětů, které bych chtěl dokončit a doufám, že se mi podaří už v ranní fázi aktivity z rukopisů vytvořit knihy."

Co člověka na takové pozici ponouká psát knížky pro děti?

"Myslím si, že k psaní se člověk musí narodit, že není možné si tvůrčí psaní jednoduše zvolit, a že člověk musí mít vnitřní hnutí, za kterým jde. A mě baví literatura, baví mě přenášet obrazy do slova. Určitě to je samovolný proces. Ovšem jedna věc je inspirace, druhá potom disciplína - když už má člověk inspiraci, ví o čem psát, tak je také nutné na tom pracovat. A pracovat pravidelně."

A co bychom vám měli do začátku popřát?

"Abych se co nejdříve v Kanadě rozkoukal, abych poznal, jací jsou krajané, abych poznal, co je jejich potřeba a podařilo se mi s nimi pokud možno neformálně komunikovat."

Přejeme Vám, pane velvyslanče, vhodně úspěšných a radostných setkání. ■

VĚRA KOHOUTOVÁ (foto autorka)

Luboš Peichlová v rozhovoru s velvyslancem

Kanady a prezentovat české umění. Např. v hudbě máme spoustu vynikajících skladatelů ať už současných nebo historických.

Pokud jde o ekonomickou diplomacii, v jejím rámci bych chtěl uspořádat Technologické české dny, to je převést sem velice sofistikované české firmy, aby prezentovaly naše know-how, které prostě umíme.

Když hovořím o politické diplomacii, tak zde mám na mysli hlavně již probíhající spolupráci s Kanadou v oblasti pomoci Ukrajině. Pokoušíme se v současné době o projekt, v němž by kanadská strana financovala projekty ČR, jež budou na Ukrajině společně s tzv. Mezinárodním visegrádským fondem V4 (Visegrádská čtyřka nebo V4 je aliance čtyř států střední Evropy - České republiky, Maďarska, Polska, Slovenska, pozn. red.) realizovány. Uvidíme, k čemu dospějeme. A když mluvím o krajanech, tak to je pro mě chléb každodenní. S nimi se

území?

"Na to, že je Kanada obrovská země, si musím teprve zvyknout. Je samozřejmě, že jsme limitováni finančními prostředky. Takže to vyžaduje všechny prostředky, které budeme orientovat do provincií, plánovat z mnoha hledisek. Kupř. když pojedou do Vancouveru, tak to nebude jenom o setkání s krajaní, ale zároveň se budu snažit setkat s guvernéry, budu se současně pokoušet o ekonomickou diplomacii a i kulturní. Mým cílem je spojit všechny ty okruhy dohromady a jím se věnovat komplexně."

V diskuzi jste zmiňoval otevření galerie v Ottawě. Můžete to upřesnit?

"Jedná se o projekt, který jsem započal hned, jakmile jsem přijel do Ottawy. Zjistil jsem, že na zastupitelském úřadě jsou vhodné prostory pro vznik galerie. Nyní už jedná MVZ ČR o tom, jakým způsobem by galerie měla fungovat. Do jaké míry

Odpověď na otázku Jak slaví muslimové velikonoce? je podle obrázku na televizi z Teheránu snadná, protože masově jásají: na den ukřizování zvaný Velký pátek Iránci oslavovali ukřizování prezidenta Obamy na předběžnou dohodu mezi iránským ministrem zahraničí a šesti mocnostmi, že ve jménu míru Irán může pokračovat v přípravách na výrobu nukleární bomby s ekonomickou pomocí, respektive ukončením hospodářských sankcí. Prezident Obama oznámil, že zachránil dohodu s Iránem světový mír; prozíravější politikové se zachvěli, že přiložil mnoho polínek pod ohniště veliké války.

Den po velikonočním vzkříšení, které zdaleka nevzkřísilo mírové naděje Obamou vyslovené, shromáždili jsme se my členové klubu Cicero v kavárně Books&Beans, abychom porovnali, co víme s tím, co nevíme.

Tucet členů klubu jako tucet apoštolů u Poslední večeře před ukřizováním, vypadal spíše jako pohřeb naděje než oslava jara, a nás ten tucet rozdělil na dvě názorová křídla, což jsem bedlivě a doslovně zapsal:

Mervynovo křídlo se shodlo, že Obama zachránil mír stejným způsobem jako před půlstoletím Chamberlain v Mnichově, když obětoval Československo výměnou za mír pro Evropu a několik měsíců Chamberlain zářil nad Evropou coby kometa oznamující dobré zprávy teprve okupaci okleštěného Československa, a brzo nato invaze do Polska učinila z Chamberlaina hlupáka, který Hitlerovi naletěl a z vlády vyletěl, aby tak uvolnil pozici vůdci koalice proti nacismu Winstonu Churchillovi.

Paní Filrová bez obalu souhlasila s hanebnou úlohou novodobého Chamberlaina v osobě prezidenta Obamy a dodala, "ale kde vidíš Winstona, který

Co přinese Obamovo rozhodnutí? Pro ND Rošťá Firla

sedm let Hitlera odhaloval?" No přece Bibi Netanjahu, který před iránským nebezpečím varuje sedm let, a před měsícem vysvětlil Kongresu navzdory Obamově trpkosti, že Bibi zperáhnal pavučinu Obamovy touhy po nesmrtnosti tím, že usmíří Irán a pak odejde do penze.

Eva pokývala hlavou a řekla, že nevidí v US politika podobného Netanjahuovi; ze studny svých historických znalostí vytáhla nový úhel pohledu na události na Blízkém východě a oznámila výraznou podobnost s třicetiletou válkou v 17. století v Evropě. Namísto ohlasu bylo ticho jako v kapli. "Třicetiletá válka, pánové", řekla Eva, "byla válka mezi katolíky a protestanty a trvalo 30 let, než se všichni účastníci této náboženské války zcela hospodářsky vyčerpali, polovina Evropy byla spaléná a v troskách a třetina obyvatelstva pomřela v boji či hladem." Ticho bylo dusné a Eva pokračovala: "Třicetiletou válku ukončily zruinované mocnosti Westfálským mírem a otevřením dveří pro oddělení světské a církevní moci v Evropě coby základ průmyslové revoluce trávající v západní Evropě dodnes."

"Co tím chceš říct," zeptal se Fred, "že příštích mnoho let budou válčit dvě hlavní náboženské sekty na Blízkém východě?"

"Ano," přisvědčila Eva, "sunnitě a šiité budou tak dlouho bojovat navzájem, až vykrvácejí veškeré své bohatství i bojovníky, a teprve pak zreformují ideologii sedmého století na mírovou globalizaci jednadvacátého století."

"Chceš nám říct, že Evropa ani Amerika se této náboženské války na Blízkém východě aktivně nezúčastní?"

„Doufám, že ne, myslím že ne,“ řekla Eva pevným hlasem. Mervyn hleděl na Evu a po rozvaze řekl: „Anglie se neúčastnila třicetileté války a po Westfálském míru se vynořila jako jediná evropská velmoc námořní i pozemní.“

Skoro se mi chtělo říct Mervynovi, jak mu to zapaluje s informací, co Eva vyslovia, ale neřekl jsem to, abych coby zapisovač byl nestraný pozorovatel šumění hlasů kolem našeho stolu. Eva přidala ještě dvě věty: "Obama dostane svou slávu jako politik, že urovnal spor s Iránem, který 36 let vykrýval Smrt Americe při každé veřejné manifestaci. A za druhé, Saúdská Arábie se svými sumitskými spojenci musí vybojovat třesk z šíitskou sektou, a nikdo jiný to neudělá."

"A ty to odhaduješ na 30 let?" zeptal se opatrně Bernie a Eva se konečně usmála: "Možná jen 20, nebo patnáct, ale cesta pokroku byla vždy v historii cesta krvavá." - "Mohli bychom se kapku i radovat," řekl Mervyn, "ale mně dnes stačí, že se nebudu bát."

A to mi připadlo jako dobrá závěrečná myšlenka a venku svítí sluníčko a do našeho města vstoupilo jaro jako rychlík do nádraží a chodníky už jsou suché a příjemné k jarní procházce a viděl jsem dva otužilé mládence v kratasách, když jsme vykořili směrem domů. ■

Ve věku 72 let zemřel legendární hokejista a později úspěšný trenér Jaroslav Holík. Mistr světa a bronzoový olympijský medailista z roku 1972 v noci na pátek 17. dubna podlehl dlouhé nemoci. U stadionu Dukly Jihlava, kde hrál Holík více než 18 let, i na zimním stadionu v jehorodném Havlíčkově Brodě vzniklo pi-

Legendární hokejista JAROSLAV HOLÍK zemřel

etní místo. Na světových šampionátech získal s reprezentací celkem šest medailí. Holík v dresu jihlavské Dukly vybojoval sedm ligových titulů jako hráč a další čtyři jako trenér. O jihlavské legendě vyjde kniha v brzké době vydá kniha s názvem Žit jako Holík autora Davida Lukšů, křest se uskuteční v sobotu 2. května v rámci akce Dukla Fest v Jihlavě. K hokejové legendě se v Novém domově vrátíme v příštích dnech. Zdroj: www.rozhlas.cz

Vel'konočný turnaj v stolnom tenise

Priaznivci stolného tenisu sa opäť zišli v sobotu 21. marca v hale cirkevného zboru Svätého Pavla v Toronte, aby privítali príchod jari Vel'konočným turnajom "Easter Challenge". Vďaka podpore klubu Martina Rázusa (KMR) a kostoného zboru bol tento, už v poradí tretí turnaj, ďalším úspechom. Sme radi, že opäť si k nám našlo cestu zopár nových hráčov, nadšenci stolného tenisu pricestovali až (z ďalekého) Bradfordu a svojou účasťou a kvalitou hry prispeli k atraktivnosti celého turnaja. Aj tento krát sa súťažilo v dvoch kategóriách, muži a ženy, na tri víťazné sety.

Víťazstvo v ženskej kategórii si odniesla Ingrid Harantová z Bradfordu, ako druhá sa umiestnila Katarína Kozáková a tretie miesto sa ušlo Eve Ostrihoňovej. V mužskej kategórii si prvenstvo odniesol Peter Ostrihoň, druhý skončil Václav Vaneček a tretí Ivan Priesol. Zápas boli oveľa vyrovnanšie ako na Vianočnom turnaji. Dobrú atmosféru vytvárala hudba medzi zápasmi a farebné LED svetlo ožarujúce putovné poháre s pripravenými medailami.

Turnaj bol ukončený zasluženým obcerštením pizzou a pohárom vína. Účastníci sa rozišli spokojní, mierne unavení s nedočkavosťou zúčastniť sa ďalšieho turnaja, Luther Cup, ktorý je naplánovaný na druhú polovicu mesiaca júna. Srdečne vás teda všetkých pozývame, pridte medzi nás! ■

Text a Foto PETER OSTRIHOŇ

Nedávno hlas na druhé straně telefonu projevil přání zúčastnit se zkoušky členů Nového divadla: prý jak vypadá. Bude vidět představení, ale chce vidět, jak se na takové hře pracuje... Výborová mylenka. Porovnat výsledky dvou zážitků, které ale mohou působit zcela odlišně.

Zkouška je od slova zkoušení a tak se zkouší. A co a jak, to záleží na stupni rozpracovanosti hry. To, co je charakteristické pro každou z nich, jsou bedlivé pohledy režiséra. Ten všemi smysly vnímá postavu - herce, jak si vede, aby se komplexně vešel do jeho vize. Je to v podstatě neustálé memorigování a hledání: správného výrazu, dynamiky, intonace, frázování, výslovnosti, mimiky, gest, manipulace s rekvizitami, míjení

a setkávání se na scéně, odchodu i příchodu... nekonečná práce s textem: na které slovo - slávkort je klíčové slovo jako znamení, že pokračuje další herec - má přijít další text, ujasňování si, že tato věta, co je tak podobná té na straně předchozí, následuje až po... může si najít nějakou mnetechnickou pomůcku, abys to nezapomněl?, jinak děj posuneš (nebo vrátíš) o dvě tři stránky... Napadlo vůbec někdy diváka, jak jsou si věty a slova v dialogích podobné? Že emoce, které je provázejí, mohou patřit na stranu 20 stejně jako na stranu 40 scénáře? Ale takhle se nemůžeš na scéně otáčet - ty pojď rychleji, ale neutíkej, jenom svěží krok, a ty naopak pomalý krok váženého starce... tohle gesto je falešné, nevěřím ti, ještě jednou... zachovej si charakteristiku postavy, to musí být pro ni příznačné po celou hru. Atď. atď.

A co teprve České nebe. Děje tam není moc, jde o myšlenkový posun, a proto tolik řečí, těch slovních i věcných chytáček, klíčků, různých mystifikací... každá věta má svůj význam a je nevytratitelná, protože na ni navazuje další a ta je zase základem či nahrávkou následujícímu... a prosím, nepolykat koncovky, dotahovat věty až do konce při stejné hlasové vitalitě... Když mluvíme o zkoušce, pak hovoříme o všestranně tvořivé usilovné práci, do níž se musí vejít rovnocenně hudba, světla, kostýmy, kulisy. A vidíte, přes všechno to nekončící tvoření, které stojí hodiny a hodiny práce, se do toho herci pouštějí pořád nanovo.

V případě Cimrmana také proto, že... vlastně proč? Dozvíme se více ze zpodobení těch, které možná v této chvíli sledujete na scéně: otázky pro zkušené herce a pro začínající. Nejprve ti ostření.

1. Je ti téma cimrmanovského divadla blízké, proč? 2. Co ti po-

ZA OPONOU NOVÉHO DIVADLA

mohlo vytvořit postavu? 3. Hrát/nehrát - říká cimrmanovsky pojaté drama - v čem spatřuješ onu zapeklílost? 4. České nebe je rovněž postaveno na slovu - jak se naučit precizně promyšlený a složitý text? 5. Je jednodušší zahrát tragédii či komedii ve srovnání s hrou plnou absurdit? Co pro tebe Cimrman znamená?

BOHDAN ZATOVKAŇUK (jako J.A. Komenský):

1. Původně jsem si dělal zásluku na postavu Mistra Jana Husa, historická postava, jež mě inspirovala po celý život. Ale padlo rozhodnutí a byl mi nabídnut Komenský. Po několika čtených zkouškách jsme se dohodli, že „by to šlo“.

2. Divadlo Jára Cimrmana je mojí zálibou, Cimrmany poslouchám skoro denně, při předposlední návštěvě Prahy jsem zhlédl jejich Vraždu v salónním kupé.

3. Skutečná hloubka obtížnosti při nastudování této hry vyplývala až postupně v průběhu zkoušek.

4. České nebe je hra, která nemá prakticky žádný děj a žádný pohyb - a teď to zahráje! Takže dokonale jazyková procítěnost se stává hlavní devizou celé hry. Pro diváka je náročná zase tím, že předpokládá jisté základní znalosti českých dějinných realit. Bez nich se humor z mnoha scének prostě vytratí.

Také herecký styl Cimrmanova divadla jsme víckrát diskutovali. To mistrně neherectví pro nás

představuje často dilema - hrát či nehrát. Osobně se kloním k názoru, že radu, kterou nám před časem udělil sám Ladislav Smoljak - že se totiž nemáme snažit hrát, je třeba chápat jako výstižnou metaforu - že totiž projev v konečné podobě má vyznít tak, jakoby o žádné herecké úsilí ani nešlo. Ale právě to je často výsledkem práce mistrného herce.

PETR SMETANA (jako maršál Radecký):

1. Cimrmanovské divadlo je geniální, ryze česká mystifikace, krásná, humorná a zároveň i laskavá karikatura češství... tedy nás všech.

2. Přiznávám, že jsem jméno Radecký znal pouze jako součást názvu slavného pochodu Johanna Strausse staršího. Jsem moc rád, že jsem díky roli objevil slavného českého šlechtice a neporazitelného rakouského vojevůdce ve své době všemi Čechy milovaného.

ho a obdivovaného hrdinu napoleonských válek.

3. To je skutečně oříšek, protože jde o to, jak roli dobře odehrát a přitom hrát v klasickém slova smyslu co nejméně...

4. Role Radeckého představuje, až na pár výjimek, dlouhý a náročný monolog, který jsem díky v něm obsažené logice, doufám, jakž takž zvládl. Pomohlo mi, když jsem se v rámci role vžil do

mentality tohoto kdysi studenta rytířské akademie v Brně a na Theresianu ve Vídni, později geniálního vojevůdce upřímně sloužícího rakouskému trůnu. A konečně, jako každý, kdo byl na vojně, jsem i já poznal nejrůznější typy šarží podobného ražení.

5. Tradičně pojatá a dobře zahraná ať tragédie či komedie je obdivuhodná, ale cimrmanologie je geniální sama o sobě.

Pro mě cimrmanovské divadlo představuje zkrslující zrcadlo v petřínském labyrintu. Je přehnanou, ale poučnou a zábavnou karikaturou naší národní existence.

MARTIN BONHARD (jako K.H. Borovský):

1. Osoba žijící v Čechách se nemůže Cimrmanovi vyhnout. Téměř každý den nastane situace, kdy lze aplikovat nějakou slavnou hlášku z repertoáru DJC. Je to důkaz o lidskosti, vnímavosti a bystrosti tvůrců S+S. Proto je snad každému toto téma blízké.

2. Vycházel jsem hlavně ze záznamu představení DJC, protože sám o K. H. Borovském nevím víc, než pár mlhavých vzpomínek ze školy (a tak jsem otevřel internet, abych to dohnal). Ze všech 'nebeských účastníků' v této hře mi byl Borovský charakterově nejblíže, a v podstatě byl jediný, kterého jsem se mohl pokusit napodobit.

3. Kdysi po našem představení (a nebyl to Cimrman) jedna z divaček prohlásila, že „jsme všichni stejně Cimrmani“. Asi se jí to, co jsme zrovna odehráli, moc nelíbilo a nechtěla nám to říci naplno... Takže my budeme ne/hrát naplno a možná to vyjde akorát tak, jak to vypadat má.

4. Právě fakt, že Cimrman nebyla povinná četba ale zábava, pomohl k tomu, že člověk znal určitě fráze a text dávno před tím, než došlo na nějaké biflování a zkoušení. Text této divadelní hry plyne přirozeně z jednoho tématu na další, čímž je učení jednodušší. Složitější tentokrát ale je, že

se snažíme odklíkat text přesně podle předlohy, protože je vymakaný a vyzkoušený tak, aby na něj diváci zabírali co nejvíce. Není tu místo na improvizaci a výmysly, které se v jiných hrách poměrně tolerují.

5. V této hře má sice každý účastník méně textu než na kolik je zvyklý u jiných „velkoher“, ale na druhou stranu zde není odech, protože - až na malé výjimky, jsou všichni stále na jevišti. Proto každý musí dávat pozor a reagovat na děj - prakticky všichni musíme znát nazpaměť celou hru.

Jak se cítím před premiérou? Neobvykle v pohodě a moc se těším, že se diváci budou bavit zrovna tak, jak se my herci bavíme už přes dva měsíce. A mimochodem - to je dokonale elixír k tomu, aby se něco zhatilo... ale pro to do divadla také diváci chodí - pobavit se i tím, jak se občas něco nepovede. Snad toho druhého bude dnes co nejméně.

Následuje slovo těch, co se na scéně Nového divadla buď zatím ještě nepohybovali, nebo převzácně.

JOSEF KRAMÉŠ (jako Mistr Jan Hus):

Co pro tebe divadlo znamená? Co se týče mého vztahu k múzám, vedle muziky mám nejraději divadlo. Nikdy jsem neměl citlivost hrát na divadle. Nicméně jsem se ke hraní okolností párkrát dostal. Začalo to v mateřské školce v Brně roli Prince Bajaji ve stejnojmenné pohádce Boženy Němcové. Na vojně jsme se postavili se zájemci 'únikový' divadelní soubor a já dostal roli poručíka Zábrany v Záříjových nocích Pavla Kohouta, se kterou jsme potulovali po vojenských útvarcích a osvětových besedách. Později mě opět náhoda zavála do rolí Karla ve filmu Otakara Vávry a Františka Hrubína Srpnová neděle.

Proč jsi nabídku zahrát si přijal? Čtyři dekády mého fandovství

pro ND mě asi už „kvalifikují“ na jakousi neplacenou kluku divadla. Byl jsem požádán, zda si nechci zahrát, že bych se hodil typem do Cimrmanova Českého nebe. Řekl jsem: To by pro mne byla velká pocta. A oni: Vždyť to je věta ze hry, když je Hus přijat do nebeské komise! A tak jsem tedy ve hře. A Cimrman na scéně? Cimrmanova mystifikace je novodobou legendou virtuální reality naše-

ho národa. V cimrmanovských hrách mě těší myšlenková interakce v narážkách ze scény s obecně, které zná a umí porozumět vtipu, který roste z posunu významů a kombinací. To se daří v Českém nebi báječně.

MARTIN PŘIBÁŇ (jako protec Čechy):

Jaký máš vztah k divadlu jako takovému? Veskrze pozitivní. Ne-

myslete si, i na tom Řípu to bylo trochu divadlo....

Proč jsi nabídku hrát přijal? Z úcty k Divadlu JC a ND a JW, a protože si tam zazpívám tu svoji pohanskou....

Co ti na hraní připadá nejtěžší? Srozumitelně textem vyjádřit danou postavu - ať tu hlavní, nebo tu nejmenší...

Který nejcenější poznatek z působení ve hře si odnášiš? Že osm chlapů může udělat dobré divadlo, když je vede citlivá ruka ženy.

A Cimrman pro tebe znamená... V divadle (JC) se muselo přemýšlet, sledovat slova a hledat jinota-

je vět. Uvidíme, jak zdejší publikum bude reagovat na tento kus. Tvůrci Cimrmana seděli ve vinárně U pavouka a bylo jim určitě dobře a ukrutně se bavili... Díky svému věku a vzdálenosti Říp - Praha jsem měl to štěstí a viděl všechny jejich hry od roku 1978. Kdyby přišla nová nabídka si zahrát... byla by to pro mě velká pocta. Vše však nechávám v rukách režie a svého pohanského agenta.

MILOŠ STRASKÝ (jako babička Boženy Němcové):

Vztah k divadlu? V skutečnosti je to něco, co ma těší, rád sa k tomu vraciam, ak keď nemôžem povedať, že mam na scéne veľa odohraté. Toto je moja tretia šanca si zahrat' a pobaviť ľudí touto formou. Bavi ma to.

Jak ses dostal k této roli? Stretnutím som Lenku a slovo dalo slovo. Hra ma zaujala a čel som si po dlhšej dobe zahrat'.

A kto ti mu pomohol zvládnuť rolu? Sám Cimrman.

Co ti připadá na hraní nejtěžší? Keď herci nie sú dobre zohratí a niekde to stále viazne...

Premiéra pro Milo-

Už víte, kam s ratolestmi v létě? aneb Když se řekne tábor Hostýn...

Letní tábory nabízejí dětem nejen dobrodružství, ale je to místo k získání celé řady nových dovedností, podnětů a inspirací pro jejich další všestranný vývoj. Mnohá přátelství tam uzavřená vytvářejí v jejich povědomí po dlouhá leta, ne-li po celý život.

Víte, kam se vlastně vaše dítě dostane, když se řekne tábor Hostýn? Odpovídá manažér letního tábora RNDr. Josef Maxant, který ho povede letos již potřinácté.

J.M. Tábor Hostýn je jednou z posledních důležitých nemovitostí, které jsou v krajanských rukou. Byl vybudován svépomocí českých a slovenských emigrantů před více než 60 lety. Za jeho zrodem stál jezuita Bohuslav Janíček (1919 - 2002), který ho vedl až do roku 1993. A protože se pater Janíček narodil blízko poutního Hostýna na Olomoucku, o který se starají jezuité, pojmenoval tábor po něm. Hlavním posláním kempu bylo poskytnout finančně nenáročné prázdniny dětem českých a slovenských emigrantů. Někdy čas tam byly děti ubytované ve stanech, kabinky byly postaveny o něco později.

V roce 1993 byl tábor o kapacitě 66 míst darován jezuitské instituci, protože prý nebylo dost dětí. Otec Janíček ale dále provozoval na táboře pouť k Panně Marii na Hostýnském. Během jedné takové poutě bylo zjištěno, že tábor je v dezolátním stavu, protože jej jezuité přestali používat. A tak byl předán Asociaci Hostýn, která byla založena o čtyři roky později. Jedná se o neziskovou organi-

zaci, malujeme, vystřihujeme apod. Do tábora přijíždějí děti, aby se těšily z krásné přírody a ze zdravého pohybu v ní. Proto jim nepovolujeme mít mobilní telefony, počítače, tablety, ani elektro-nické hry.

Co je úkolem manažéra kempu?
J.M. Především celková příprava kempu, ať už se jedná o rozpočet

ků od ní tzv. marodka se 2 pokoji v prvním patře pro nemocné děti. V přízemí je umývárna se 3 sprchami. Nedaleko hlavní budovy je kaplička, která se již nepoužívá, ale jejím zvonek se přivolávají děti na oběd apod. Tábor, uprostřed něhož se rozprostírá prostorná louka s lavičkami a stánkem, nepostrádá ani fotbalové a volejbalové hřiště.

Jak byste charakterizoval tento letní tábor?

J.M. Chtěl bych předeslat, že děti z tohoto kempu odjíždějí s mnoha nezapomenutelnými zážitky, i když Hostýn nemá specifické zaměření na sport či jinou čin-

hospodaření či stanovení termínu pro konání tábora, koncepci jeho provozu či propagaci. To vše společně s výborem Hostýna. Dále se zabývám výběrem personálu, vedoucích oddílů i technických sil. Do funkcí pomocných vedoucích a vedoucích oddílů se k nám hlásí odrostlí bývalí táborníci, což mě velice těší, protože vědí, jak to tady chodí. Vždy je na táboře několik starších vedoucích, kteří zaučují svoje pomocníky a nástupce. Někteří z nich mají zkoušky první pomoci a pro plavčíky. Dále přijímám přihlášky a komunikuji s rodiči. Pokud jde o zdraví dětí, v táboře se ošetřují pouze malé odřeniny, v případě potřeby jezdíme s dětmi do nejbližší nemocnice.

Co se vám líbí na prostředí kempu?

J.M. Osobně oceňuji, že se tábor o rozloze zhruba 11 ha, nachází v lesích pohoří Lanodiere, asi 80 km na sever od Montrealu. V roce 2004 byl zakoupen pozemek o velikosti půl hektaru s pláží u jezera Lafond, které je od kempu vzdáleno asi kilometr. Náš tábor je hned vedle Atlantide, což je nedávno vybudovaný největší zábavní park v Quebecu s vodními skluzavkami apod. Není to všestranně zajímavá oblast? A mohou si ji užít také celé rodiny, pro které je před pobytom dětí a po něm kemp otevřen pro cenově přístupnou rodinnou rekreaci.

INFORMACE PRO RODIČE: Letošní tábor se koná 5.-25. července, ceny pobytu: \$ 395/týden, \$ 765/2 týdny a \$ 960/3 týdny. Každé další dítě ze stejné rodiny má 10% slevu, ještě můžeme finančně slabým rodinám poskytnout slevu. Rodiče dostanou potvrzení pro daňové účely. Informace: web www.hostyn.org; telefonicky: Josef Maxant (450)465-4844, nebo Viera Šebenová (514)385-5153; ukázky z pobytu na webu www.youtube.com pod heslem „Camp Hostyn“. Několik fotografií z roku 2014 je na adrese <http://1drv.ms/1H4mCoQ>. -vk-

zaci, jejímž cílem je zachování a propagace českého a slovenského kulturního dědictví. Během několika let tábor sloužil k rekreaci rodin a jednotlivců. Dětské pobyty tam byly obnoveny v roce 2002 a konají se dodnes. Protože nemáme dost vlastních dětí, přijímáme děti i jiných národností.

Můžete nás zsvětit do organizace kempu?

J.M. Tábor má dvě sekce s klubovnou: pro děvčata (v blízkosti byly v r. 2002 vybudovány splachovací záchody a sprchy) a pro chlapce. Každá zahrnuje 11 do kruhu uspořádaných chatiček s možností umístít

Karolina Kubalek hrála v Casa Loma

asi máš v oblube?

K.K. Áno. Práve preto som na to skočila, keď mi to ponúkol. Je to jeden z posledných a najznámejších Mozartových klavírných koncertov. Veľmi pekný.

Ale hrať Mozarta není veľmi ľahké i keď sa to zdá.

K.K. Ľudia si myslia, keď že je tak melodický, že sa ľahko zahrá. Ale tuná není miesta pre chyby. Všetko musí byť precízne zahraté, každá jedna nota musí byť zahráná perfektne.

Koľko skúšok budeš mať s orchestrom?

K.K. Len jednu, deň pred koncertom.

Stačí to?

K.K. Rada by som mala viac, ale i v Londýne sólisti sú radi ak majú jednu skúšku so orchestrom. Niekedy ani to nie.

Mala si nejaké koncerty už v Londýne?

K.K. Áno, viaceré komorných s Mendelssohn Trio, s rôznymi spevákmi a inštrumentalistami. Tiež masterclasses so známym klaviristom Borisom Ber-manom, ktorý je profesorom na americkej Yale School of Music. V Londýne mám veľmi dobrú priateľku, výbornú klaviristku, hráme spolu duo. Tiež sa volá Karolina. Jej priezvisko je Pancermaite a pochádza z Litvy. V lete budeme spolu vystupovať v Litve, kde sa predstavíme ako Piano duet- Karolina and Karolina. Predvedieme Rachmaninovu Suitu pre dva klavíre č. 1 Op. 5.

Stále ešte postrádaš svojho otca, ktorý zomrel v Prahe, keď si tam študovala.

K.K. Áno, každý deň. Špeciálne teraz, keď som staršia, potrebovala by som jeho pomoc. Mala by som preňho veľa otázok odborných i ako sa vysporiadať ako klaviristka-hudobníčka s mnohými uzkosťami, ktoré mám.

Je to škoda, že už není medzi nami. Iste by bol na teba hrdý, na tvoje úspechy a že si sa dostala študovať na tak prestížnu školu do Londýna. Ďakujem ti za rozhovor a „good luck“, ako sa to tuná hovorí.

K.K. Ďakujem.

Po koncerte som požiadala o vyjadrenie spolupráce dirigenta Kerryho Strattona: „S Karolinou Kubalek sa výborne spolupracovalo na Mozartovom koncerte. Dokonale pripravená, muzikálna a hrála so skutočnou vášňou a eleganciou. Predpovedám veľkú budúcnosť pre túto vynikajúcu mladú umelkyňu.“ ■

CASA LOMA

Is the unique legacy of Sir Henry Mill Pellatt, a prominent Canadian financier, industrialist and military officer of the early twentieth century. At the peak of his power it is said that Sir Henry Pellatt controlled as much as 25% of the Canadian economy. To showcase his great wealth he built what was at the time the largest residence in North America: Casa Loma, a 98-room Gothic revival style castle set on a hill in midtown Toronto.

An unabashed romantic, Sir Henry engaged the noted architect E.J. Lennox to help him realize a life-long dream - the creation of a 'medieval' castle on the brow of a hill overlooking Toronto. Based on a life-long fascination with European castles, Sir Henry borrowed the most pleasing elements of Norman, Gothic and Romanesque styles to create Casa Loma.

By the end of his life, Sir Henry had lost everything and his great castle almost came to ruin. Saved and restored by the Kiwanis Club in 1937, the great residence is now open to visitors. It is also one of the few houses which permit interior photography.

Today, Casa Loma is open to the public for daytime touring, and evening events. The tour is self-guided, with the assistance of an audio cassette. Film-makers also appreciate Casa Loma's beauty and majesty: several television shows and feature-length movies have been filmed here, including portions of Cocktail, with Tom Cruise; and Goosebumps' "Night at Terror Tower" etc. ■

Source: <http://everywhereonce.com/2011/09/07/casa-loma/>

ZA OPONOU NOVÉHO DIVADLA

(dok. ze str. 6)

➤ ze str. 6

še vždycky znamená „trému a vzrušení“. A těší se, že: „si vždy rád zahrám znova. Cimrman je pro mňa prelínanie sa času, pravdy a fantázie“. Ale kdyby si mohl vybrat žánr, „bola by to rozhodne komédia (v slovenčine)...“

Režisérka LENKA NOVÁKOVÁ krátce před premiérou

Mám teď pocit velké zodpovědnosti předat dobře vykonanou práci. Když jsem do toho šla, netušila jsem, že kromě režie budu muset pracovat i na spoustě dalších dodělávek. Takže mi rukama procházeli nejenom herci, ale i spousta papíru, lepidla, jeh-

ly, štetce, barvy a už ani nevím co

ještě. Ale šlo a jde o tvůrčí proces, takže si nestěžuji.

O další režijní práci zatím vůbec neuvažuji. Jenom jsem nastoupila v době, kdy to bylo třeba. Všem, kteří mi podali pomocnou ruku,

velice děkuji a pánům hercům děkuji především za obrovskou snahu, nadšení a trpělivost. Během několika týdnů zkušeni všichni postupně srůstali se svou rolí, a já věřím, že diváci tento fakt ocení. *A pocit těsně před premiérou?* Jsem trochu nervózní, ale společně s mými osm pánů, všechny neviditelné ruce za scénou, na pozornost mých děvčat, bez kterých by to nešlo, a na skutečnost, že České nebe je skvěle napsaná Cimrmanova hra, která nám a divákům přinese za každých okolností zábavu a radost. ■

Diváci ještě uvidí Karla Tamchynu a Honzu Šmída - o nich někdy přijde. Za vstřícnost divadelním kolegům děkuje

VĚRA KOHOUTOVÁ

Himalájský deník

Pro ND Jarmila Horná

Recenze

Je mezi námi asi moc málo lidí, kteří někdy vystoupili na vrcholky vysoké přes dva tisíce metrů, nejspíš ale většina z nás viděla dokumentární filmy o výstupech v Himalájích, a třeba jsme se v duchu ptali, jaké to je doopravdy. A proč tam vlastně někteří lidé šplhají, proč překonávají hory a údolí a ve výškách až přes šest tisíc metrů často riskují život? Liba Švrčinová-Cunnings se s námi dělí o takové zážitky, o zkušenosti nádherné i životu nebezpečné. Její kniha předčí většinu podobné literatury a filmů hloubkou osobních prožitků a pozorování, popisem vlastních pocitů, ličením setkání s různými lidmi i pozoruhodných situací v Nepálu či Tibetu. Celkem podstoupila osm výstupů, některé podstoupila jen sama s průvodci a nosiči, jiné s přáteli, ba jednou s českými sportovci, s nimiž se seznámila při mezinárodních závodech v Calgary. Nechybí ani líčení komplikovaných letů z Calgary do Káthmandu a zpátky domů. Sama o tom všem říká, že do Nepálu se nedá jít jen jednou. Jak k těm himalájským trekům vlastně přišla? Liba Švrčinová-Cunnings žije od roku 1970 v Calgary, Alberta, ale zálibu ve sportech si tam přinesla z Československa, kde byla juni-

orskou mistryni v orientačním běhu, třikrát se kvalifikovala na mistrovství světa, dokončila tři maratóny a věnovala se také triatlonu. Hluboký smutek nad ztrátou dětí po tom, co je její manžel krutě zavraždil, ji přivedly do hor. Sama píše: "Malé problémy vyžadují malé změny, drastické situace vyžadují drastické zákroky. Nezměrná bolest vyžaduje nezměrné dimenze. Himaláj tu dimenzi má. Má pro mě vše – prostor k rozletu a vyčištění duše, samotu k přemýšlení i fyzickou náročnost, která vše nepodstatné z mysli vyžene. Himalájské životní podmínky jsou tak tvrdé, že na zbytečnou přítěž nezbyvá energie. Co je důležité a co ne, se vyjasní samo. Jedno z buddhistických učení říká, že člověk by měl dělat věci ve prospěch druhých. Přesně tohle mám na mysli touto knihou. Jsem přesvědčená, že navzdory všem těžkostem a životním tragédiím, které se lidem stanou, je možné z nich vyjít lepší a moudřejší." Ale nečekejte mravoučnou lekci o tom, jak žít! Himalájský deník je napínavé čtení nejen o namáhavých výstupech a sestupech, o sněhu a ledu, rododendronových leších, výškové nemoci, přenocování větší-

Masaryk Memorial Institute, 450 Scarborough Golf Club Rd. Toronto

ČESKÝ A SLOVENSKÝ DEN

Sobota pro rodiny a přátele
20. června 2015
14.00 h.

Bohatý program

Sledujte Nový domov
Web: www.masaryktown.ca
Info: paní Iva 416.439.4354

Huráááá na Masaryktown

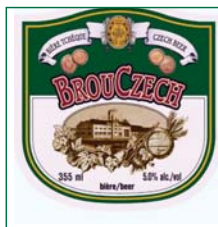
BrouCzech Golden Lager Beer

Enjoy this hand made Czech premium BrouCzech Lager Beer

- Prague Masaryktown Restaurant
450 Scarborough Golf Club Rd. Toronto

- The Golden Pheasant 905.781.9374
733 Lakeshore Rd. E Mississauga

- The Fiddler's Dell Bar & Grill, 781 Annette St., Toronto

Available in forty Ontario Beer Stores from Toronto to St. Catharines. Also in Ottawa, Peterborough, Sudbury, Barrie, Collingwood, Kitchener/ Waterloo, Brantford, London, Windsor and surrounding areas.

Find your beer store at www.thebeerstore.ca/beers/brouczech-premium-lager and click "View Locations" www.novopackepivo.cz

An incredibly low price/volume & taste of a Czech Lager beer

It's our birthday party and you're invited!

Enjoy free admission, family-friendly entertainment, arts and crafts and more! Be the first to see our new window by Ryerson University, sign our gigantic birthday card, delight in our playful atrium art installation by artist Jim Hake, experience our exhibitions as they come to life and enjoy a birthday cupcake with us!

Official remarks begin at 12 pm

Can't make Saturday? Come by on Sunday and enjoy free admission, arts and crafts and more!

BATA SHOE MUSEUM
BATASHOEMUSEUM.CA
327 Bloor Street West, Toronto
(at the corner of Bloor and St. George)

BIRTHDAY BASH PRESENTING SPONSOR

20th ANNIVERSARY YEAR MADE POSSIBLE WITH GENEROUS SUPPORT FROM

BRUCE EYENHORN & ASSOCIATES
FAMILY PLANNING AND REPRODUCTIVE

Ontario
FASHION
FASHIONMAGAZINE.COM

CMAC FMCO
TORONTO STAR
thestar.com

► nou ve stanech nebo v útulcích bez topení, zřídka v pohodlí hotelu s teplou sprchou. Je také o spolupráci s průvodci a nosiči, o setkáních s místními lidmi, s jinými horolezci (víte, že nejobtížnější jsou kanadští?, o těch nejvíce naučených a hodně nepřijemných si to přečtete v knize také), s buddhistickými mnichy, ale také s maoisty, kteří terorizovali a vydírali obyvatelstvo i horolezce. Liba poněkud ovládá nepálsčinu a díky tomu nejen mohla lépe komunikovat s domorodci, také získala jejich důvěru, ba jí dali nepálské české jméno.

Pro nás je nesnadné představit si malou vesnici, která je roztroušená s výškovým rozpětím šesti set metrů, či paradoxní spojení středověku a současnosti, když kamenné stavení,

ve kterém je i postel z kamenů, je vybavena sluneční baterií a elektrickým sporákem. Během jednoho výstupu byly mezi nosiči dvě dívky, šestnáctiletá a osmnáctiletá, které se velice těšily na trek, protože do té doby nikdy nikde dál z jejich vesničky nebyly a v životě neviděly kolo, auto nebo autobus, nanejvýš snad někdy v televizi. Jednou autorčina skupina navštívila centrum pro tibetské uprchlíky, kde žijí v bídných podmínkách bez vyhlídky na přijetí do nepálské společnosti, což jí poskytuje příležitost srovnávat jejich osud s osudem a snadnou adaptací československých uprchlíků v Kanadě.

Samozřejmě že kniha o výstupech v Himalájích věnuje hodně místa také technické stránce výstupů. Švýčarova-Cummings například píše, že jít povlovně do průsmyku v Nepálu ne-

xistuje, jaké to je lézt hodiny čelem ke kamenné stěně, nebo jak pomůže počkat jeden den, když prudká voda strhne most. Ale také o tom, že je až nepochopitelné, jak obrovský a těžký náklad nosiči unesou - ona to ani nenazvedla a cítila se provinile, že nese jen malý batůžek. Jak píše - během výstupů a nebezpečných sestupů člověk získává úplně jiný názor na vysokohorské horolezecké expedice - není tak podstatné, jestli se něko-

mu podařilo dosáhnout nějakého vrcholu, nebo ne. Co se člověk naučí ocenit, je utrpení, námaha, žízeň, nevyspání, zima a únava, kterou horolezec musel podstoupit, aby se vůbec dostal tam, kam se mu podařilo, nebo kam podmínky dovolily. Osobní zkušenost nelze nahradit ničím jiným.

Nevím, jestli čtenáři touží po takové osobní zkušenosti, spíše se domnívám, že ani ne. Přiznávám se, že i kdyby mi bylo o padesát let méně,

tak bych na himalájské hory nelezla. Přesto skoro pětisetstránkové čtení o bohatých, pozoruhodných, často napínavých zkušenostech autorky a jejich týmů je velice zajímavé, navíc je doplněné mnoha barevnými fotografiemi.

Kniha je vázaná, má 488 stran a stojí CAD\$ 29.00. Můžete si ji objednat na www.czech-books.com nebo telefonicky na čísle 1-877-287-1015.

Nové divadlo v Torontě vás zve na představení slavné autorské trojice Smoljak / Cimrman / Svěrák

ČESKÉ NEBE

Cimrmanův dramatický kšaft

Režie: Lenka Nováková

Pátek 1. 5. 2015 – 8:00 hodin
Sobota 2. 5. 2015 – 4:00 a 8:00 hodin
Neděle 3. 5. 2015 – 4:00 hodiny

Rezervace
416.463.3182 • nove.divadlo@gmail.com

Maja Prentice Theatre
3650 Dixie Road, Mississauga
Jihozápadní roh Dixie & Burnhamthorpe

Děkujeme Divadlu Jára Cimrmana za spolupráci a za povolení uvést jejich hru v nastudování Nového divadla.

České knihy, filmy, CD a další české věci.

Stovky knih za bůra a některé i zdarma.

BONUS Propaguj české knihy

1-877-287-1015
www.czech-books.com
mail@czech-books.com
1652 Mountbatten Pl, Victoria, BC, V8S 5J9, Canada

Because reading keeps your mind in Czech

MARTIN ZATOVKANUK, PRÁVNÍK a NOTÁŘ

České a slovenské komunitě nabízíme právní poradenství a řešení v těchto specializovaných oblastech:

- fyzická a psychická újma způsobená při dopravní nehodě či jinak
- obchodní právo
- právo nemovitostí
- právo obchodních společností, obchodní spory
- zástavní právo
- pracovní právo

angličtina, čeština, francouzština

647-669-4369 martin@zlegal.ca
1984 Yonge St. Toronto ON M4S 1Z7

Z-LEGAL

TAX PLANNING BENEFITS THROUGHOUT THE LIFECYCLE OF YOUR INVESTMENT

BUILDING WEALTH	MANAGING WEALTH	LIVING OFF OF YOUR WEALTH

THE PLAN BY INVESTORS GROUP GROW PROTECT SAVE ENJOY SHARE

Hosted by:
Adrian Dew, Division Director
Karol Kabat, Consultant

Date: May 20th, 2015
Time: 6 – 9 pm
Location: Prague restaurant, 450 Scarborough Golf Club Road, M1G1H1 Toronto, Ontario

Seminar: Tax-efficient investing for life

Please call to confirm your attendance at (416) 292-7229 ext. 524 or karol.kabat@investorsgroup.com.

There is no cost and no obligation but seating will be limited

Complimentary dinner for those who attend.

Investors Group

Dr. Ludmila Schucková

Dental Surgeon

1849 Yonge St., suit 409
Toronto, ON M4S 1Y2

Tel. (416) 487 7900

Fax (416) 487 7911

Email l.schuckova@rogers.com

Od nás odejdete s úsměvem!

Za pražskou Coco Chanel bývala považována snad nejpřednější postava módy první republiky Hana Podolská (na fotografii). A proč Nusle, to povím také. Narodila se jako Johana Vošahlíková v roce 1880, vyučila se švadlenou a od samého počátku svého šití toužila po tom, aby si pořídila vlastní, alespoň menší módní salón. Plány měla veliké, peněz málo.

Shodou šťastných náhod se seznámila s Viktorem Podolským – Polákem, šlechticem, malířem a svým způsobem i bohatcem, za kterého se provdala. Ten jí svými financemi pomohl realizovat její sen. V roce 1908 si šťastně otevřela malou krejčovskou dílnu v Nuslích ve Vratislavově ulici – zaměstnávala jednu krejčovku. Dílnu nazvala tehdy dost pyšně „Salon U pěti králů“. Z Nuslí šly její profesní kroky už jen výše a výše. Krejčovské řemeslo zvládala naprosto dokonale, stejně tak prokazovala neuvěřitelné nadání pro reklamu svých módních výtvarů a předvídavost módních trendů.

Už v roce 1914 Nusle opouští a pokračuje ve slibné kariéře ve vnitřní Praze ve Vodičkově ulici a později si dokonce pronajímá nemalé prostory v dostavěném paláci Lucerna, kde – jak šla její doba následně s úspěchem dál – za-

Pražská Coco Chanel začínala v Nuslích

Pro ND Jana Fafejtová

kládá dokonce celý Modelový dům, v němž kromě krejčovského salónu je i její kožešnictví a salón modistický. Styl, elegance, šarm byly její pracovní vizitkou. Její jméno se trvale zařadilo mezi jména dalších předních pražských módních tvůrců, jakými byli zejména Oldřich Rosenbaum a Arnoštka Roubičková. Její salon navštěvovala bohatá klientela, manželky továrníků, ministrů. Zvláštní třídu pak tvořily herečky a další umělkyně. Takže do jejich modelů se oblékaly Hana Vítová, Olga Scheinplugová, Nataša Gollová, Eliška Junková, Adina Mandlová, Lida Baarová, Marie Batová a dokonce i paní Hana Benešová, manželka prezidenta. Věta „Šije u Podolské“ se stala pojmem, mnohdy se na model čekalo i půl roku, ale čekalo. Také střední vrstva se snažila alespoň občas splnit si svůj sen modelem od Podolské, a tak především sekretářky a úřednice byly ochotné tvrdě šetřit a model z jejího salónu vlastnit.

Podolská měla úžasny dar vystihnout dobu, což potřebovala především bohatá pražská smetanka. Mít model od Podolské se rovnalo mít model z Paříže. Jako jedna z prvních zaměstnávala modelky, tehdy se jim říkalo manekýny, které si dle typů dělila na sportovní, mladistvé a elegantní. Nejdůležitějším hlediskem při jejich výběru byla jejich chůze. Protože sama každý rok trávila pravidelně týden v proslulých Mariánských Lázních, vymyslela pro tento svůj pobyt i značné zpestření a v podstatě i šikovný obchodnický trik. Na lázeňské kolonádě nechávala pochodovat své manekýny, které zde několikrát denně

předvedly její modely – stala se tak vlastně první zakladatelkou módních přehlídek s ohromným zájmem a společenským dopadem.

První přehlídku měla už v roce 1922 v Haškově pražském kabaretu. Své manekýny brávala i na dostihy do Chuchle, kde o jejich atraktivní oblečení byl též nemalý zájem. A že dostihy patřily už v první republice ke špičkovým společenským událostem, Podolská moc dobře věděla. Pravidelně jezdila okoukávat módu do ciziny, hlavně do Vídně a Paříže, kam s sebou brávala svoji přední kresličku, která na tamních přehlídkách dokázala bleskově model zachytit.

Podobně si počínal i Oldřich Rosenbaum, který se mohl též pochlubit určitým prvenstvím v módním světě, a sice tím, že své herecké klientele zapůjčoval nákladné a promyšlené modely pro divadlo a film. Zajímavostí bylo i to, že právě Adina Mandlová u něho začínala jako manekýnka. Mezi Podolskou a Rosenbaumem existovala konkurence, ale na jakési těžko dnes definované úrovni, prostě po každé zahraniční návštěvě si prý dlouho telefonovali a vzájemně se vždy dohodli, co kdo v salonech

Vážení přátelé,

během posledních šesti měsíců potulování po nemocnicích se mi dostalo tolik projevů přátelství, že bych chtěl poděkovat co možná největšímu počtu mých laskavých krajanů. Pokusím se to udělat touto črtou.

Na nemocniční postel padá svět... Těmito slo-

vy začíná Jiří Wolker jednu ze svých nejpozoruhodnějších básní. Pět slov, která se spolu nezdají mít něco společného. A žádné z nich není ani básnický nežné, a dokonce ani přítulné. Snad jen Machar uměl použít slovo tak užitek: *A padli všichni? - Po zákonech vlasti.*

A někdy Bezruč: *Myslíš, kdo doly má, má srdce taky tak jak ty, Maryčko Magdonova?* A dále: *Maryčko, po straně ostré jsou skály, podle nich kypí a utíká k Frýdku šumivá, divoká Ostravice. Slyšíš ji, rozumíš, děvcho z hor? Jeden skok nalevo, po všem je, po všem. Černé tvé vlasy se na skále chytly, bílé tvé ruce se zbarvily krví, sbohem buď, Maryčko Magdonova!* - (omlouvám se za chyby, cituji z paměti).

Nemocniční postel nebyla jediným tématem Wolkerovy básně, kterou psal v době, kdy se jeho život užil do soutěsky smrti (umíral na souchotiny: *Dřív než moh' srdce k boji vytašit, zemřel – mlád dvacet čtyři let*). V této básni zní ještě jiné mocné téma Wolkerova mládí: *Soudruzi do boje jdou pro spravedlnost, soudruzi do boje jdou a nikdo neschází.* Ono vznešené téma spravedlivějšího světa, které Wolkerova generace – a nejen u nás, ale po celé Evropě – přijala za své, groteskně vykrácelo v říjnové revoluci a v příštích 40 letech na bojištích a v koncentracích málem celého světa.

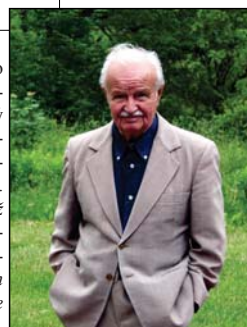
Když jsem se nedávno sám seznamoval s nemocniční postelí, nemohl jsem nevzpomenout Wolke-

rových veršů, které jako by byly palcátem vytepany do javoru. Ale také jsem znal schopnost tohoto 24letého básníka vidět svět (ten, který padal na jeho postel) v jeho neubratitelných obrysech a současně dávat *Sbohem mým letním láskám, smýslným a žhavým*. Byl jsem svědkem životů, kterým bylo přiděleno mnohem více roků žitých pod

věčným úhlem věčnosti a službě bližnímu než Wolkerovi, ale málokdo ve mně zanechal tak silný pocit ceny života a lásky nejen mezi mužem a ženou, ale mezi

Z nemocničního lůžka

Josef Čermák

lidmi vůbec, jako pává tento básník odsouzený vzdát se předčasně všech krás života ve 24 letech. Pamatujete? *Až umřu, nic na tomto světě se nestane a nezmění, jen srdcí několik se zachvěje v rose, jak z rána květiny. Tisíce zemřely, tisíce zemřou, tisíce jsou k smrti unaveni, neboť ve smrti a narození nikdo nezůstal jediným...*

Ale Wolkerova láska k životu neuměla s jeho smrtí: *Ale má láska k světu, ta bude žít v mých verších, v mých knihách zakletá je, ve všem, co rád jsem mával, i ve vás, vás zraje...*

Patří mezi drobné ironie života, že básníkovi, který umřel v roce, kdy já se narodil, jsem povinován vděčností za připomenutí hodnoty daru života. ■

➤ bude šít. V dnešní době zcela neskutecná kolegi-alita. Podolská prý měla

vždy blíž ke kostýmům a Rosenbaum k šatovým toaletám. A jelikož výjimka potvrzuje pravidlo, tak neuvěřitelná toaleta Adiny Mandlové ve filmu „Kristián“ s Oldřichem Novým ve scéně v baru Orient byla z dílny Hany Podolské. A protože film známé v černobílém provedení, tak jen sděluji, že toaleta Mandlové ve skutečnosti prý byla v barvě smetaný. A ještě jednu zajímavost, tentokrát z filmu „Katakomby“, kdy se v jedné ze scén objevuje krabice s logem „Modelový dům – Podolská Prague“.

O co byla šťastnější v práci, o to méně ve svém životě. V roce 1926 ji umírá manžel a její starší syn zůstal celý život ochrnutý. Její salón přežil válku i pár roků po ní. V roce 1948 byl Modelový dům znárodněn. Tehdy se hrála určitou roli Marta Gottwaldová, žena prvního dělnického prezidenta Klementa G., která se za každou cenu chtěla v módě vyrovnat Haně Benešové a u Podolské šila. Vyrovnat se jí samozřejmě nemohla, ne pro kila navíc, ale pro naprostý nedostatek noblesy. Každopádně si vymanila, že Hana Podolská mohla zůstat ve znárodněné „Odevní službě“ i nadále jako řadový zaměstnanec. V roce 1954 byla Podolská z práce definitivně propuštěna. Do salónu se vrátila jen jedinkrát, a to v roce 1968, kdy v oněch bájných módních prostorách s ní udělal rozhovor Miroslav Horníček.

V roce 1972 zemřela Hana Podolská,

zakladatelka módní pražské elegancie, ve které dokázala propojit tradici dokonalého řemeslného zpracování s aktuálními francouzskými a anglickými trendy a ty pak přizpůsobit místnímu vkusu a životnímu stylu. Byla to opravdu nevšední osobnost v módním světě a nezapomnělo se na ni.

KLOBOUČEK OD ALŽBĚTY OULÍKOVÉ Z NUSLÍ

Opisují z inzerátu z prvorepublikových novin: „Módní závod dámské klobouky paní Alžběty Oulíkové v Nuslích, Havlíčkova třída, je největším toho druhu v Nuslích. Požívá popularitu svou solidností, velikým výběrem klobouků nejnovějších a neeleganternějších tvarů, vkusného provedení. Bohatý jest jeho sklad pařížských originálů a posledních novinek doplňovaných každoročně zájezdy do Paříže. Radí se proto mezi nejpřednější pražské závody s dámskými klobouky.“

Když se blíže seznámíme s podnikáním paní Oulíkové, musíme konstatovat, že inzerát v ničem nelže. Vyučitel se modistkou a po vyučení si otevřela obchod v Nuselském údolí poblíž hotelu Union. Po sňatku s knihářem Václavem Oulíkem, si před první světovou válkou společně zakoupili krásný secesní dům na adrese uvedené v inzerátu a zde také Alžběta Oulíková zavedla dokonalý modistický salón, brzy známý v celé Praze. Její klientelu tvořily bohaté dámy, především známé herečky. Také Adina Mandlová a Věra Ferbasová byly stálými zákaznicemi. V době největ-

šího rozmachu pracovalo v dílně a modistickém salonu čtrnáct modistek a mnohdy byl tak obrovský zájem o zakoupení kloboučku, že musely všechny nastoupit do obchodu a všechny prodávat.

Kromě neuvěřitelně zvládnutého kloboučnického řemesla měla paní Oulíková zvládnutou i reklamu a módní předvídavost. Její výstřední služba byla tak dokonalá, že když se v Paříži objevil nový kloboukový model, byla schopná jej druhý den vyrobit a třetí den prodávat. Přesto, že byly Nusle zcela okrajovou částí Prahy, díky kloboukům od Oulíkové se vepsaly do povědomí snad celého dámského pražského světa. Nosit klobouček od Oulíkové, to opravdu už bylo něco! Zemřela mladá ve 46 letech ještě před druhou světovou válkou, obchod pak ještě několik roků vedl úspěšně její manžel a po něm syn Tomáš. Na toho však už v plné míře zaútočila komunistická doba, a přesto, že ještě v roce 1948 do podnikání v Nuslích věnoval nemalou investici, byl brzy o majetek zcela připraven jeho znárodněním a vlastním přefazením do Výrobního družstva kloboučnicků a modistek.

O nádherných modelech z modistického salónu paní Oulíkové jsem často poslouchala vyprávění a bylo to vyprávění nejen plné půvabné pýchy, nadšení a chvály, ale také tak trochu maličké dámské závisi. Vyprávění jsem si užívala od své mamky, která byla rovněž modistkou a také vlastnila modistický salón v Praze. Klobouky milovala nade vše... ■

Sladké zlato v zrcadle století

Pro ND Hanka Hosnedlová

Dneska si už podstatná část lidské populace ani neumí představit život bez cukru a výrobků, v nichž tato sladká složka figuruje. Stačí si jen povšimnout, kolik sladkostí se vyskytuje v našem každodenním jídelníčku.

A přece průmyslově vyráběný cukr kromě své vábívé sladké chuti přilíší pozitiv v souvislosti s lidským zdravím rozhodně nenabírá. Většina ozdravných programů od systémů správné výživy až po vegetariánské či orientální filozofie a náboženství touhu po sladké chuti nahrazuje medem anebo ovocem a jeho šťávami. Ti, kteří jsou někde na poloviční cestě oběma krajnostmi, dávají raději přednost cukru hnědému, nerafinovanému. Pohyblivý je pak počet příležitostných odmítačů cukrového potěšení z řad adeptů a hlavně adeptek na štíhlu linii, odhodlané bojující s nadbytečnými kilogramy.

Přesto všechno je ale nepočetnější armáda vyznavačů bílého lákadla, kteří považují za samozřejmé, že cukr je nedílnou součástí jejich denního stravovacího režimu. Než se však svět dopracoval do stadia, kdy

se cukr stal běžnou potřebou milionů lidí na celém světě, uplynulo pár století. Ovšem doby, kdy býval i v našich zeměpisných šířkách na stole přepychem, nejsou zase tak daleko. Jeho sladké stopy najdeme však už téměř sedm století zpátky. Výdaje za

Jeanny d'Evreux, manželky Karla Sličného, kromě šperků a drahocenných kusů nábytku také čtyři homole cukru. A to se psal rok 1372.

Cukr byl natolik hodnotný, že byl i hoden daru králů – jeden z nich, španělský vladař Alfons V., údajně věno-

Památník první kostce cukru na světě vyhotoven v Dačicích, Wikipedia

libru cukru tvořily například speciální položku v rozpočtu dvora skotského krále už v roce 1319. Cukr byl považován dokonce za součást tehdejšího výčislitelného bohatství. Svědčí o tom třeba dobový doklad, výmluvně uvádějící v pozůstatosti hraběnky

val své dceři jako svatební dar cukrové homole. Tato sladkost se pro-pašovala rovněž do životopisu autora Dona Quijota - slavného Cervantese, který byl prý štěstím bez sebe, že si jeho žena přinesla věnem kromě jiného také homoli cukru.

V 16. století se pak najednou objevuje zákon, který ruku v ruce se zákazem požívání kávy nařizuje, že se cukr musí konzumovat skutečně co nejméně. Uvedený důvod údajně sledoval opatření, aby se prostý lid takovým zákonem chránil před zbytečnými výdaji. Jedním slovem - cukr se stává jakousi formou dobové drogy.

Až Ludvík XVIII. změnil ve Francii zákon, který určoval požívání cukru pouze na neděli a ve svátek. Od té doby si jej mohl koupit každý poddaný kdykoliv chtěl. Pokud ovšem měl dostatek peněz, protože takový špás byl pěkně drahý.

Ostatně ještě naše praprabáby zvažovaly, zda si vůbec dopřát tuto sladkou dobrotu. Při takovém vydání musely totiž sáhnout pěkně hluboko do kapsáře. Libra cukru totiž tehdy stávala tolar, a to už byla slušná částka v průměrném rozpočtu. Cukr se tudíž objevoval na stole jen při výjimečných událostech. A asi si takové sladkosti tenkrát příliš neužíli – za rok stačili lidé v té době promlsat v průměru ani ne kilogram na hlavu. Dnešek pro změnu zase před přílišným používáním cukru, a to v jakémkoliv podobě, důrazně varuje – tahle bílá sladká vášeň má totiž na svědomí řadu dost nebezpečných civilizačních chorob, jejichž počet bohužel geometricky narůstá.

Pozn. red.: Věděli jste, že první kostky cukru nejen u nás, ale i na světě vůbec, vyrobil Jakub Rad, ředitel rafinerie v Dačicích? Jeho žena se poranila při sekání cukru z homole a nabádala manžela, aby vymyslel praktičtější tvar cukru. Vynález spatřil světlo světa r. 1841, r. 1843 se první kostky cukru objevily na trhu. Dačické prvenství připomíná žulový pomník u náměstí ve tvaru kostky cukru, postavený v r. 1983. ■

Náměstkyně ministra zdravotnictví Lenka Teska Arnoštová, moderátorky zpráv Emma Smetana nebo Petra Svoboda, podnikatelka Michaela Bakala. Nepřechylené tvary ženských příjmení se v českém prostředí objevují čím dál častěji. Důvody, kvůli nimž se ženy rozhodnou svá příjmení nepřechylovat, by vydaly na zvláštní sociologickou studii. Mohou mezi nimi být touha odlišovat se nebo určité emancipační snahy žen, které se projevují v (chybné) domněnce, že přípona -ová naznačuje vlastnictví ženy mužem. Jak uvádí Miloslava Knappová ve svém článku v Naší řeči z roku 1992, existoval (a dodejme, že stále existuje) také názor, že přechylování je jev poplatný minulému režimu, že se jim jména komolí a nositelky, zejména cizího původu, se tím zneuctivají. Není naším cílem pátrat po příčinách, ale spíše objasnit, proč vůbec v češtině něco jako přechylování, tj. odvozování ženských podob příjmení z příjmení mužských, existuje.

Jak se lze dočíst v Akademické příručce českého jazyka, přechylování není povinné, není nařízeno zákonem ani nějakým předpisem. Pro jazykový systém češtiny je však zcela přirozené. Čeština jako jazyk flektivní vyjadřuje gramatické kategorie flexí, zde ohýbáním. Právě díky této vlastnosti si může dovolit volný slovosled – na rozdíl od angličtiny, která jako jazyk izolační vyja-

Marie Novák jako problém současné češtiny?

Pro ND Stanislav Štěpáník

druje větněčlenskou platnost slov jejich pozici ve větě. Proto v případě české věty Petr si koupil knihu je jasné, kdo koupil co, i když členy ve větě prohodíme: Knihu si koupil Petr nebo Knihu si Petr koupil (změny významových odstínů nyní ponecháme stranou), zatímco v anglické větě Petr bought a book změnu pořadí členů jazykový systém angličtiny nedovoluje, neboť jedině z ob-sazení zafixovaných pozic podmětů a předmětů (subject – verb – object) poznáme, kdo je konatelem děje a co je dějem zasaženo.

A právě z tohoto důvodu disponuje čeština v případě ženských jmen přechylováním, protože jedině přechylené jméno umožňuje skloňování, a tudíž zcela zřetelné vyjádření pádu. Nemůže tak dojít k spletní v případě takových vět jako Clinton navštívila Albright, kde právě díky volnému slovosledu češtiny můžeme usuzovat nejen, že Clintonová navštívila Albrightovou, ale zároveň že Albrightová navštívila Clintonovou – nedokážeme s jistotou určit podmět a předmět; na rozdíl od angličtiny, kde ve větě Clinton visited Albright sice nevíme, zda jde o muže nebo ženy, ale je zcela jasné, kdo koho navštívil, a to díky pevnému slovosledu anglické věty. Nepřechylená ženská příjmení je těžké skloňovat – např. 7. pád s Emmou Smetanou je nevhodný, v případě 7. pádu s Hilary Clintonem dochází ke směšování mužského a ženského skloňování, což je nesprávné. Docházelo by tak až ke groteskním formulacím typu Český prezident poobědval s Barackem Obamou a Michelle Obamou, nebo rozhodneme-li se neskloubovat, pak Český prezident poobědval s Barackem Obamou a Michelle Obama. Právě proto čeština, jakož i další slovanské jazyky přechylují.

Přípona -ová vyjadřuje vlastnost, přináležitost – podobně jako v přídavných jménech fialová nebo růžová – nepletme ji s příponou -ova, která má význam přivlastňování. Mýlnou teorií, že přípona -ová „znamená to, že jako žena jsem mužův majetek,“ jak kdysi uvedla režisérka Olga Sommerová, lze také lehce vyvrátit pohledem na příponu -á, kterou se přechylují mužská příjmení typu Spurný nebo Novotný – tvary Spurná nebo Novotná nenesou ani náznak přivlastňování. Knappová v již zmíněném článku upozorňuje, že přechylování příjmení se v češtině vyvíjelo spolu s přjmeními samotnými, a uvádí příklady několik století starých zápisů ženských příjmení – např. Elška Ettlová (rok 1430), Dorota Chřenová (1576), Anna Porybná (1584) či Eva Kotková (1606). S ohledem na odlišnosti češtiny a angličtiny, které jsme zmínili výše, se však zdá celkem přirozené, že některé Česky se v případě trvalého usazení se v Kanadě rozhodly přípony -ová se vzdát. Jednak ji angličtina nepotřebuje a je pro anglické mluvčí výslovnostně ošidná a jednak může být pro Kanadany poněkud matoucí z hlediska příbuzenství manželů, když se každý v podstatě jmenuje jinak. Jak jsme si ovšem ukázali, čeština má k přechylování dobrý důvod a je otázka, zda tendenci nepřechylovat nedochází ke zbytečnému pat-lání jazyka. Existují pochopitelně příjmení, která se podle tradice obvykle nepřechylují – např. Edith Piaf, Nastassja Kinski, Gina Lollobrigida nebo Marilyn Monroe. U mnohých dam v současném českém prostředí však důvod k nepřechylování, tedy všeobecná známost a jedinečnost nositelky, jak je tomu u právě vzpomínaných, příliš neplatí. ■ (Autor působí na Katedře českého jazyka Pedagogické fakulty Univerzity Karlovy v Praze)

ČESKÁ KNIHOVNA MASARYKOVA ÚSTAVU

ST 16.00 - 21.00 Info 416.439 0792
Kancelář MMI 416.439 4354
také časopisy, filmy, DVD, noviny ND
450 Scarborough Golf Club Rd., Toronto, ON

PRONAJMEME:

Cranberry resort, Collingwood: 2 ložnice, 2 koupelny, obývací pokoj s krbem a dveřmi na patio - \$ 650 za měsíc, červenec a srpen \$ 800. Volné od května do října.
Volejte: přes den (519)621-1233
večer (519)740-2990.

Restaurant Praha na Masaryktownu

tradiční česká, kanadská i eukuchyně, svatby, nedělní obědy, příležitostná a rodinná setkání, recepce

ST-ČT 17.00-22.00 PÁ 17.00-23.00
SO 17.00-22.00 NE 12.00-22.00
450 Scarborough Golf Club Rd.

volejte 416.289 0283

Rezervujte si místa telefonicky.

Letošní čínský Nový rok připadl na 19. února. Koně, který vládá minulých dvacet měsíců, vystřídalo rohaté zvíře, snad kozel, snad beran. Co to vlastně má být, je Číňanům jaksi jedno, hlavně (jak sami s úsměvem říkají) že se to dá jíst. Na jihu Číny (a tedy i v Hong Kongu) ovci moc není a snad proto se v angličtině říká «year of the goat», zatímco na severu je to spíš ovce či beran. Výzdoba na ulicích Hong Kongu byla ve stejném neurčitějším smyslu, někde na nás z výloh hleděli roztomilí chundelatí beránci, zatímco jinde stály na vysokých podstavcích hrdé kozy. Na jedné reklamě v metru dokonce bělounek ovečka držela nápis «Go, go, goat!» Asi fandila své kamarádce. Největší oslavy, tedy alegorický průvod v Kowloonu v předvečer Nového roku, jsme úmyslně vypustili. Hong Kong má přes sedm miliónů obyvatel a ten večer se zdálo, že všichni vyšli do ulic. Parky byly plné lidí, na trávě se piknikovalo, před chrámy se hemžily davy, v ulicích auta spíš stála než jela, spousta troubení a halasění... Air Quality Index v té době určitě vyskočil z obvyklého žlutého dvoucíslí do červené oblasti stopadesát a výš. Než riskovat umačkání kombi-

Oslavy Nového roku

Pro ND Alena Martinů (4)

nované s udušením či otrávením, raději jsme se podívali na průvod v televizi. Ohňostroje přišli den jsme se rozhodli risknout a sledovat „živě“. Zcela náhodně jsme se dozvěděli o parku Tamar blízko stanice metra Admiralty, který nebyvá tak plný jako nábreží Kowloonu s jeho Avenue of Stars. Tam jsme se byli v roce 2010 dívat na ohňostroj 1. října (což je National Day of China), a tehdy byly již hodinu před začátkem ulice kolem uzavřeny a policie za zábradlí nikoho nepouštěla – což ovšem nebránilo mnoha dalším včetně nás se tam mezi špruclíky protlačit. V Tamar Park žádné zábrany nebyly, policisté pouze ohradili oranžovými dopravními kužely místa, kde by mohly davy přepadnout přes okraj schodů nebo terasy. Zbytečné obavy. Lidí bylo dost, ale ještě půl hodiny před začátkem bylo možné najít místo u kraje nábreží, nebo si sednout na dřevěné terase. Některé lidi se čekání krátili hraním karet na dece rozhozené na trávníku, zatímco naproti přes průliv v kowloonském davu určitě ani kumquat nepropadl. Ohňostroj začal přesně v osm a trval slibovaných 23 minut. Největší odezvu (hlasité výkřiky „Áááááh!“) si vysloužily petardy vystřelující červená světla ve tvaru srdce nebo květu bauhinie, který má Hong Kong na své vlajce. Po představení všichni v poklidu odpochovali k metru. Cestou jsme měli řadu stanů studentských demonstrantů, kteří jsou zřejmě trvale usídleni vedle budovy Central Government Offices, a ti využili příležitosti a rozdávali lidem kartičky se žlutým deštníkem a hesly žádajícími všeobecné volební právo a opravdovou demokracii. Policisté to sledovali s nezájmem jako něco zcela běžného a všedního. Oslavy Nového roku v Hong Kongu nejsou jen alegorický průvod a ohňostroj. Slavi se několik dní a jednou z nejoblíbenějších aktivit jsou dračí nebo lvi tance. Podobá se to naší koledě: průvod mladých lidí v čele s touto čínskou šelmu (lev jsou dva, první nese hlavu a druhý ocas, draka nese víc lidí na tyčích) jde od dveří ke dveřím a za odměnu vynáší přináší štěstí a z příbytku neštěstí. Několik takových průvodů jsme viděli v přímořském městečku Sai Kung, kde chodili od obchodu k obchodu, od restaurace k restauraci, od každého „lev“ vlezl, „ukousl“ ze stropu visící ozdobu (odměnu) a za velkého rámu tanečním krokem obešel obchod a doslova vymetl všechny kouty, než pokračoval dál. V restauraci na nábreží dokonce lezl i na velká akvária plná ryb a mořských potvor. Občas se účastníci vyměnili a ti, kteří bušili do bubnů a činelů, zase chvíli nosili hlavu či natřásali ocas. Stejně Lion Dances se odehrávaly i v obchodním centru poblíž univerzity. Banda mladíků v barevných oblecích procházela jeden fashion store za druhým, rámus se rozléhal budo-

vou a lákal diváky z ostatních obchodů, ať se jdou podívat. Masky jsou křídlaté barevné a docela „vymakané“, někteří lvi nejen otvírají a zavírají tlamu, ale i koulí očima a hýbají ušima. Některým tvářím jejich velké oči dokonce i svítí. V této době je „lvi“ všude plno. V Sai Kungu jsme viděli i dvě děvčátka s dětskými maskami na hlavách, barevné příšerky sedí na políčkách v obchodech, kde si je můžete koupit jako suvenýr, a dokonce i zdobí místní letiště. O týden později už je všude ticho. Prázdniny skončily, ozdoby z výloh zmizely, po kozách a ovečkách ani stopy. Masky lvi a draků jsou uloženy, aby se objevily znovu za rok, až 7. února 2016 vystřídá kozla další zvíře čínského zvěrokruhu, tentokrát opice. ■

Foto autorka

OBCHOD NA KORZE - 50. VÝROČÍ prvního čs. filmu vyznamenaného Oskarem

Pro ND Radim Častulík a Jiří Grosman

Málokterý film dokáže probudit tak silné a prudké emoce jako první film československé kinematografie oceněný Oscarem Obchod na korze (1965), kongeniálně natočené dílo režisérské dvojice Ján Kadár (1918-1979) a Elmar Klos (1910-1993). Film nepostrádá silné umělecké prvky aktuální dramatické výpovědi o nemožnosti kompromisu se zlem, o lidské slabosti, strachu a nevědomosti jako živné půdě pro hlasatele násilí a rasové ideologie.

Toto dílo úspěšného režisérského tandemu přijal celý kulturní svět s nadšením jako vzrušující etické poselství se zcela strhujícím uměleckým vyjádřením. Klasicky citěné realistické herectví obhájilo svou sugestivní podmanivost v příboji moderních vyjadřovacích forem 60. let (těch prostředků, jež definovaly československý filmový zázrak jako Novou vlnu). Cituji (P. Taussig, Filmový přehled 11-89): „Příběh Tóna Brtky, člověka nízkého obzoru, živícího se truhlářinou, a staré vdovy, židovské obchodnice Lautmannové, které spojí osud a nemilosrdně je oba přivede k tragickému konci, zůstal za-

zátorem židovského obchůdku staré paní Lautmannové, která žije z podpory židovské obce a nikoli z příjmů z obchodu s galantním zbožím. Brtko se s ní spřátelí a brzy k ní citově přilne, stejně jako ona přilne mateřskou láskou. Je pro něho světlem naděje v době válečných hrůz a utrpení. Tragické na tom je, že stařeníka ani netuší, že kolem zuří válka a klerofašistický režim. Mezitím přichází rozkaz k transportu židů do koncentračního vyhlazovacího tábora. Tóno ke svému švagrovi cítí opovr-

později ze své pasivity vyjdou, ale to už bývá pozdě. To platí všude. Bez hodných lidí jako nositelů násilnické ideologie by nebylo násilí. Nic nepomůže vymlouvat se na zlé nacisty nebo na kohokoli. A právě tak nelze tvrdit, že je to pryč, že se to už nikdy nemůže vrátit. Může, dokud budou takoví lidé.“ Oscara v kategorii nejlepší zahraniční film přišel vyhlásit Gregory Peck, který cenu předal Jánú Kadárovi (při přebírání ceny hráli naši státní hymnu).

(Pozn. redakce: Nutno dodat neko-

Manželé Edita a Ladislav Grosmanovi, z rodinného archivu

Paní Edita s replikou sošky Oskara v rukou

Foto Věra Kohoutová

chován. Už Grosman kreslí Brtku až v chaplinovské polarizaci laskavé komičnosti a a tragičnosti.“ Do titulní role obsadili Jozefa Kronera (1924-1998) a polskou herečku Idu Kamiňskou (1899-1983), ředitelku Židovského divadla ve Varšavě. V dalších rolích účinkovali Hana Sliřková, František Zvarík, Martin Gregor. Hlavním hrdinou smutného příběhu s tragikomicky laděnými akcenty a vrcholící v aktuální psychologické tragické drama je chaplinovsky vypadající truhlář Tóno Brtko (např. má podobná gesta a kachní chuť jako tulák Charlie), dobrák od kosti, potciivý a skromný člověk se srdcem na dlani. Tóno vnitřně nesouhlasí s fašismem, hnusí se mu ta zrůdnost válečné mašinérie a odmítne švagrovu nabídku vstoupit do Hlinkovy gardy. Doma žije s hubatou a ubrblanou manželkou Evelynou, a proto raději odchází se svým psem z domu pryč, aby zapomněl aspoň na chvíli na její komandování. Rád si s lidmi popovídá o docela všedních starostech, které prožívají v době všeobecného útoku a nesvobody. Tónova tragédie začíná v okamžiku, kdy přijme švagrovu nabídku stát se ar-

žení. Obává se nejen o stařenku, ale především o svůj život. Nedokáže ani netuší stařence vysvětlit skutečný stav věci.

V panickém strachu z fašistů (v záběru kráčí k obchodu Brtkův švagr s dalším gardistou) strčí silou paní Lautmannovou do komory, která se však při pádu zabila. Když to zjistí, že ji, i když nechtěně, zabil, spáchá sebevraždu. Potrestal sám sebe, aby tak ulehčil svému svědomí z tragédie, kterou způsobil (jde o sugestivní katarzi filmu). V jeho závěru (zamilovaný a poeticky zpomenutý záběr v celku a polocelku) vidíme procházku Tóna s paní Lautmannovou, jak se drží za ruce za doprovodu nebeské kapely.

Film Obchod na korze (v anglickém překladu The Shop on Main Street) dokonale vystihl psychiku člověka, který žil v těžké době a zároveň ukazuje, jak je nebezpečné neodporovat zlu v jeho zárodku, ať se situace odehrává v jakékoliv době. Ján Kadár v jednom rozhovoru o tématu filmu řekl (cituji s. 115, A.J. Liehm: Ostře sledované filmy): „Základ veškerého násilí tvoří vždycky neškodní, hodní, vůči násilí pasivní lidé. Tihle lidé možná i

mentovatelný fakt, že na scénáristu Ladislava Grosmana tenkrát „nezbyl lístek“, aby se slavnostní ceremonie zúčastnil. Zprávu o úspěchu se dozvěděl z rádiového vysílání, uvedla svého času při vzpomínkách Edita Grosmanová, manželka spisovatelova, první člověk, který četl a posuzoval autorovy práce. Dodnes ani neví, kde se originál Oskara nachází.)

Vzpomíná Jiří Grosman, syn novelisty a scénáristy, docenta a později prof. telavivské univerzity Ladislava Grosmana

Právě sleduji, OSTŘE sleduji, televizní serial „Better Call Saul“. Je to výtečná televize: skvělé herecké výkony, napínavý děj, humorné dialogy, prostě první třída. A každé úterý večer během sledování pořadu si znovu a znovu uvědomuji stejnou věc: na počátku bylo slovo. Bez prvotřídního scénáře je každý film odsouzen k rychlému zapomnění. Herci můžou být sebelepší, scénérie úchvatná, ale když divák neprocitne osudy hrdinů se zápletem a koncentrací, když vnitřní životy hrdinů a jejich dialogy jsou nám lhostejné či nudné, kvalita snímků je nulová. Jinými slovy, bez dobrého scénáře není dobrý film.

V roce 1966 Československá kinematografie oslavila obrovský úspěch a mezník své existence. Film Obchod na korze, v režii Jána Kadára a Elmara Klose, byl vyznamenan nejvyšší odměnou americké filmové akademie a zároveň nejvyšší odměnou filmového díla na celém světě - Oskarem - za nejlepší cizojazyčný film (produkce 1965). Knižní předlohu a scénář k filmu napsal můj otec, Ladislav Grosman.

Táta se narodil v roce 1921 v Humenném na východním Slovensku. Gymnázium absolvo-

val v nedalekých Michalovicích a po válce, kterou přežil pod falešnou identitou, a tak vyklouzl z rukou fašistických vrahů, se přestěhoval s mámou do Prahy, kde vystudoval sociologii a psychologii (měl dva doktoráty!) a kde se začal seriózně věnovat psaní a publikování. Jedna jeho povídka, původním názvem Past, byla uveřejněna v časopise Plamen, do kterého otec často přispíval. Otcův dobrý kamarád a častý host u našeho stolu, Arnošt Lustig, vynikající český spisovatel, narozen v Praze, kde v r. 2011 zemřel (bylo mu 85 let), po vidku četl a přesvědčil tátu, že to je ohromný filmový materiál. Pak mu představil Jána Kadára (Kadár, jako můj táta, byl slovenský Žid. Na rozdíl od táty ale studoval základní a střední školu v jazyce maďarském a jeho přízvuk a úzus českého jazyka byl velice svérázný). Otec pak s Kadárem začali pracovat na scénáři: Kadár hlavně na technické stránce, jelikož táta byl v branži zelenáč, ale napsal každé slovo, každý vtipke, každou nuanci, každou zápletku, každý tragický zlom.

Po Obchodu dostal Oskara film Jiřího Menzla (podle knihy B. Hrabala) Ostře sledované vlaky a Formanovy snímky Lásky jedné plavovlásky a Hoří, má panenko byly nominovány. Nová vlna československé kinematografie byla v plném proudu.

Vyznamenání mělo také hluboký vliv na náš rodinný život: otec cestoval po republice a přednášel před a po promítání filmu. Ne ze všech stran se hmula jen chvála. Ozvaly se také hlasy ze Slovenska, které se domnívaly, že charakterizace Slováků byla příliš negativní.

Když se na film dívám dnes (což dělám nejméně jednou za rok), nemyslím, že kritika těchto hlasů je oprávněná. „Obchod na korze“ je klasická, shakespearovská tragédie. Slovenský fašismus během II. světové války nelze ignorovat, ale otec miloval lidstvo hlubokou a procititou humanitou a mluvil všechny ty „malé“ slovenské lidi, které poznal jako děcko a kteří jsou ve filmu zastoupeni mnoha sympatickými charaktery. Od faktu Slovenského státu, krutých gardistů a patolizalských sympatizantů nelze odhlédnout, byli to oni, kteří poslali desítky tisíc svých židovských spoluobčanů do parátů nacistických nestvůr a jejich plynových komor.

Kadár a táta plánovali další spolupráci, a nebyť okupace našeho státu v roce 1968, nevylučoval bych možnost dalších společných světových úspěchů. My jsme přesídlili do Izraele, kde otec zemřel na infarkt týden před svými 60. narozeninami, v roce 1981. Ján Kadár se přestěhoval do USA, kde natočil pár dalších snímků a kde zesnul několik let po tátovi. Elmar Klos zůstal v Československu, přežil oba a dočkal se Sametové revoluce. Myslím, že není žádných pochyb, že Obchod na korze patří ke špičce nejen Čes. filmu, ale řadím ho mezi nejlepší světové filmy vůbec. Je to film současně něžný, vtipný, otřesně tragický, hlavně však stále hluboce lidský.

(Pro zájemce: firma Critrion Films prodává na internetu DVD vynikající kvality s relativně dobrými anglickými titulkami.) ■

K takovému titulu mě ponoukl můj oblíbený Thomas Sowell, ekonom, černoch, publicista, s jeho prozatím nejposlednějším textem „Etiquette Versus Annihilation“ (Townhall. com) s datem 1. dubna 2015. Započal zmínkou o druhé světové válce, o nacistickém holocaustu, přetrumfnoucím představivost tehdejší doby, že by někdo mohl vymyslet, zorganizovat a značně realizovat likvidaci druhu pozemšťanů, vládci stigmatizovaných, jimi deklarová-

ných jako čeled' - Untermenschen neboli „podlidé“.

V době nynější se již ale stáváme svědky pokroku natolik apokalyptického, že zabití milionů v plynových komorách a jejich spalování v pecích by se dalo hodnotit jako počín přece jen ohleduplnější než podřezávání hrdel klečících křesťanů pěkně v řadě vedle sebe, a za každým stojící kat připravený k činu, vše připraveno k mediálnímu video zaznamenání. Tak se již stalo v Libyi, zatímco na jiném místě, neméně mohamedánském, sestřelený jordánský pilot, místo svého mezinárodním právem zaručeného označení P.O.W. je strčen do klece, polit petrolejem, zapálen, upálen, sadistický údel rovněž filmován k poděšení i potěšení.

Vraťme se ke konci druhé světové války, začátku nukleárního věku a našísti války toliko studené. Konflikt na bojišti korejském a vietnamském nezpůsobil rozpoutání úděsného inferna. I Stalin, velmi bezcitný velevrah, jakož i sebeurpntější bolševici nespěchali k sebevražednému nukleárnímu zániku - však použití jaderných zbraní se stalo zárukou vzájemného zničení (mutual destruction, thinking of the unthinkable). S velikým zpožděním jsme se pak dočkali zázraku, v němž aspoň v kruhu mně známých myslitelů nikdo nevěřil: ano, rok 1989, anus mirabilis, kolaps experimentu s budováním vědeckého komunismu.

Pozvolné zvykání si na nádhernou předpokládaných časů, v ces-

VÝVOJ VE SVĚTĚ PŘEDBÍHAJÍCÍM IMAGINACI (1)

Pro ND Ota Ulč

tě ovšem řada prvotních zádrhelů, různá ta zklamání. Velikánské plus konce našeho dvacátého století začalo pozvolně ohrožovat námi - aspoň ve zdejších západním světě - zcela neočekávaně minus v podobě islámu.

Ten, napřed vnímám jako podivnost, pozvolně se přerodivší ve víc než pouhou nepřijemnost. Sovětský svaz ani ve fázích nejnebezpečnějších rozhodně nebažil po vlastním zániku, aby odpěchal do Alláhovy náruče v ráji k radovánkám se 72 pannami, s panenstvím se jim automaticky obnovujícím. Skalní ateisté přece nevěřili v Alláhovu existenci, ať už v té či oné podobě, jakož i v tucty svůdnic s antidefloračními schopnostmi. (Vzpomínka: začátkem sedmdesátých let minulého století, neboli již v dávnověku, jsem se za volantem hnál po evropském kontinentě až do Maroka, abych se objevil jako svědek na mohamedánské svatbě. V Rabatu jsem se zúčastnil několika posezení s příslušnými náboženskými funkcionáři, jejichž agresivní primitivismus mě udivil, téměř děsil.)

V celém údobí studené války na obou stranách převládala eminentně důležitý zájem vyhnout se jadernému konfliktu, aby Nixon, Reagan se všemi kremelskými vládci učinili svět bezpečnějším. Za téměř sedmdesát roků s velkým množstvím nukleárních zbraní kolem nás k ničemu katastrofálně explozivnímu nedošlo, již jsme si jaksí zvykli na takovou koexistenci s pocit, že akutní nebezpečí hodně pominulo.

Tak tomu bylo až k pozvolné reaktivaci, že by se Irán získáním nukleární zbraně mohl zasloužit o největší katastrofu, postihnoucí naši planetu.

Po osm dnů, večerů ba i nočních vyjednávání, po tisíci hodinách předchozího dohadování na různých místech došlo k souhlasu v Lausanně. USA + 5 (Velká Británie, Francie, Německo, Rusko, Čína) a Irán.

Vznikla „rámcová dohoda“ (framework), za Irán ji podepsal prezident Hassan Rouhani, ovšem bude muset mít souhlas od nejvyšší náboženské osobnosti, již je ayatolláh Ali Khamenei, Supreme Leader, zvolený po smrti ayatolláha Khomeiniho v roce 1989. Nejen v Teheránu vypukl jásot davů doprovázený neméně mohutným skandováním „Smrt Americe!“

Michael Hayden, bývalý generál letectva a rovněž bývalý šéf jak CIA a NSA (National Security Agency) tuto dohodu ohodnotil předpokladem, že Irán do roka

bude mít svou atomovou bombu. Irán, hlavní sponsor mezinárodního terorismu, též velice se snaží přispívat k další destabilizaci Středního východu a rovněž s neutuchajícím rozhodnutím zničit, kompletně vyhladit židovský stát Izrael.

V podepsané dohodě není zmínka o ICBM - raketách, schopných doletět hodně daleko - nejen do Jeruzaléma, ale též do Washingtonu.

Na americké straně nezačal leckdo příliš jásat. Například Matt Salmon, kongresman z Arizony, člen výboru zahraničních věcí, hodnotil uzavřenou dohodu jako ostudnou, že „Prezident Obama pokračuje se svou důvěrou v národ, který opakovaně veřejně zdůrazňuje své úsilí zničit Ameriku a jednoho ze svých spojenců, s čímž se já nebudu ztotožňovat.“ Jeho kolega z téhož výboru, kongresman Mark Meadows ze Severní Karoliny, odzuzuje Obamovo vítězné jásání jako příliš předčasné, formulace podepsané dohody jako příliš vágní, Teheránu umožňující pokračovat se svým počínáním ve svých podzemních prostorách. John Boehner, předseda Sněmovny reprezentantů, charakterizoval výsledek jednání jako „znepokojící opuštění původního cíle Bílého domu. Po nedávné návštěvě Středního východu se svými kolegy tento týden, jsem znepokojen rostoucím úsilím Iránu podněcovat nepokoje, brutální násilí a teror.“

Prezident Obama si dohodu pochválil jako zcela správnou, splňující zásadní americké cíle. Přirovnal ji k dohodě jeho předchůdců Nixona a Reagana se Sovětským svazem o kontrole jaderných zbraní v době studené války. Jeho názorovou pružnost potvrzuje Paul Greenberg ve svém pojednání „An Apology to Neville Chamberlain“ (Townhall. com, 4.4.2015), neobvykle zajmavý titul o omluvě nijak příliš populárnímu politikovi předchozích časů.

Obama ohebný: „Iránu nedovolíme, aby získal nukleární zbraň. Nikdy jsme se nezřekli možnosti zvolit vojenské řešení.“ (5. červen 2008). „Zde není žádných pochyb - Spojené státy a mezinárodní společenství jsou rozhodnuty zabránit Iránu, aby se zmocnil nukleárních zbraní.“ (1. července 2010). „O tom není pochyb: Amerika je rozhodnuta zabránit Iránu, aby získal jadernou zbraň, a já nevylučuji jakoukoliv alternativu, abychom dosáhli takového cíle (24. ledna 2012.)

Nyní tedy je již stále značně vág-

ní, snadno překročitelná dohoda podepsána, s legálním oprávněním Iránu, aby za deset roků, které si třeba zkrátí na jeden rok, mohl získat atomovou zbraň, aniž by se musel obtěžovat s uznáním práva státu Izraele na svou existenci.

Vracím se do Mnichova roku 1938 a nedovedu si představit, že by byl tehdy Hitler trval na totálním zničení Československa a Chamberlain s Dalladierem by se neozvali, mlčky jen přikyvovali a tvářili se, že jako by se nic neobvyklého přece nedělo. Tehdy anglický gentleman byl ošálen, jakož i jeho krajané, kteří ho po příletu nadšeně vítali a on bezcenným papírem mával.

V tom je ovšem značný rozdíl mezi Chamberlainem r. 1938 a Obamou r. 2015, poznamenává autor Greenberg. Tehdy (až na pár výjimek jako byl zejména Churchill) se nevědělo, kdežto nyní na takový nárok nevědomosti nárok již není.

Doba kvapí, mnohé hodnoty, jejich porozumění, ba i společná řeč se vytrácí. V době tehdejšího Mnichova, ve výšinách se nad mraky majestátně pohybovala vzdušná loď Zeppelin. Tentokrát supermoderní letadlo ke zkáze přivedl jeho druhý pilot Andreas Lubitz se ztrátou 150 životů včetně jeho vlastního.

Destruktivní iniciativa neměla nic společného s islámem na rozdíl od události během téhož měsíce, když ze Somálska mohamedánští fanatici hnutí, český psaného jako Šabáb, vtrhli v Keně na kampus univerzity v městě Garissa, do všech dveří se hnali, donutili každého, koho zastihli, aby odříkal pasáže z Koránu, svaté knihy, a kdo neuměl, toho zastřelili, nezalost znamenala smrt. Oběti to výlučně neislámské, sami křesťané, napočítáno jich bylo 147, čili skoro přesně tolik zhazených životů jako zásluhou německého vzdušného vraha.

Již před rokem, na tomté africkém kontinentu, v Nigérii, fanatici věřící v téhož Alláha, známí jménem Boka Haram, jehož ideologickou prioritou je ničit vzdělávání podle vzoru západní civilizace, vtrhli do divčí školy. Tu zničili, jakýně unesli a od té doby je jejich údel neznám. Marné dosud pátrání.

Dosud jsem nečetl obhajobu oprávněnosti takového počínání, pod nímž by byl podepsán příslušné politicky korektní intelektuál, ale nepochybují, že zanedlouho se dočkáme. ■

DOKONČENÍ PŘÍŠTĚ

"Máš nějaký úmysl ponořit vysavač do vody nebo do jiné tekutiny?", zeptala jsem se opatrně manžela. Pohled, který jsem dostala, by se dal zařadit do kategorie „manželka zešléla“, ale je to šilenství tiché. A je třeba volat synům anebo raději hned 911?

Ujistila jsem Rostu, že moje otázka nepatří do kategorie zešlévších manželů, ale do kategorie „proč překládat takové nesmysly“. Překládám manuály pro různé elektrospotřebiče do angličtiny, a hlavní náplní těchto manuálů jsou varování před nepravděpodobnými nebezpečími, která můžou číhat na jejich uživatele. Odtud plynula má otázka o ponoření vysavače do vody či jiné tekutiny.

Moje živá představivost okamžitě vykouzila tento scénář: Rosta jde podél jezera a táhne za sebou náš vysavač. Na vhodném místě u kanoistického klubu ponoří celý vysavač do vody a drží ho za elektrický kabel, což se také nemá dělat. Pak vysavač vytáhne a táhne jej za sebou domů s proudy vytékající vody. Na konci uličky čeká ambulance se dvěma zřizenci a svěrací kazajkou.

OPATRNOSTI NIKDY NEZBÝVÁ... Pro ND Eva Firlová

Samozřejmě, jedním z důvodů proč jsou manuály pro elektrospotřebiče plné varovných napomenutí před nebezpečími, do kterých se může dostat jen individuální rozum mladého, je obava před soudními žalobami. Jestliže porota může přisoudit peníze neobyčejně pitomé ženské, která si vylika kávu do klína, protože si dala kelímek mezi nohy a řídila - kdo je pak v bezpečí? A tak manuály dělají z dospělých lidí malé děti, které musí být vedeny za rudičku, aby neustále neškobrty tu o výmol, tu o drát na zem spadlý, tady o kabel, který se nesmí přehnout přes ostrý předmět.

Naši předkové žili v dřevěných chalupách nebo srubech, měli střechy ze slámených došků a vařili na otevřeném ohni. Požáry vznikaly - ale byly vždy přisouzeny tam, kam patřily - neopatrné hospodyně, nehlídané krávy, válečným událostem a podobně.

Lidé mají v povědomí požár Říma v roce 64 n.l., kdy se velký požár v Římě stal příčinou pronásledování křesťanů za císaře Nerona. Tady je první příklad toho, jak se neopatrnost nějakého pekaře stala záminkou k šikanování nekonformní skupiny obyvatel. Což si ovšem Římané interpretovali jako že požár založil Nero sám, aby si udělal místo na svůj přepychový nový palác uprostřed Říma - celá záležitost je zaměřena posledních 1950 let. Je zajímavé, že požáry za římské republiky nebo za doby normálních císařů nebyly příčinou žádných skupinám.

Dalším projevem infantilizace obyvatelstva jsou různé zákony, které mají legálně nastolit zdravý rozum. Jako zákon proti textování v autě. Je možné, že by někdo, kdo má IQ vyšší než pokojovou teplotu, psal, zatímco se jím řízené auto řítí rychlostí 100 km za hodinu po rušné dálnici-silnici? Tlumočila jsem u soudu v jednom menším městečku v severním Ontariu. Na pořadu byl případ, kdy řidič jednoho z těch obrovských nákladáků, které převážejí zboží z jednoho konce kontinentu na druhý, byl zastaven policií a měl na klíně otevřený počítač. Jel v zimě v noci po zledovatělé cestě, a za ním jel jiný řidič, který sledoval, jak dotyčný mamuti tahač přejíždí do protisměru a zpátky ne jednou, ale mnohokrát. Několik měsíců předtím zemřel na stejném úseku řidič, kterému vjel do protisměru podobný tahač řízený stejně "chytrým" řidičem. A kdo nepamatuje zprávu o mladém muži, který napsal textovou zprávu domů, že přijíždí pár vteřin předtím, než byl během nehody zabít?

Nové technologie s sebou přinášejí nová nebezpečí. Oheň byl kdysi novou technologií, a nepochybuji o tom, že než se s ním pralidě naučili zacházet, stálo to mnoho puchýřů, ohořelých vlasů a spálených mamutích pečinek. Aby se předešlo dlouhému zkoušení a krocení například elektrického sporáku, dostáváme s nákupem manuál. To je knížka, kterou muži nečtou. Muži jsou z nějakého záhadného důvodu přesvědčeni, že cokoliv technického je doménou mužského mozku, a jakmile vybalí televizi, mikrovlnku, počítač nebo tiskárnu, tak vědí, že práce s těmito věcmi se jim už nějakou osmózou vpravila do mozku a vědí, co zmáčknot.

Skeletons and Resurrection (1) History and Meaning of the Sedlec Ossuary near Kutná Hora Written by Peter Hála

I was prompted to write this historical sketch of the Sedlec Ossuary due to a curious remark in the article "Seven of the Freakiest Places on the Planet" — "It's difficult not to let your imagination run wild when pondering the sort of sick mind that conceived of things like a chandelier of human bones." (ND č.3-6.2.2014) One can question whether it is a good thing to let one's imagination run wild under any circumstances, especially when it turns out that the author who recommended these freaky places as tourist attractions certainly does not understand the rich history of Bohemia, or the Medieval mindset of the Czech and European Christians who were buried at Sedlec. The phrase "sick mind" is an insult to those who built the Ossuary, and although tempting, I will restrict myself here from further commenting on the sick state of mind of the modern man who is capable of writing such ignorant drivel.

My grandfather's family came from Křinec and my father grew up in Nymburk where he attended the splendid Gymnázium, one of the most impressive high schools built in Masaryk's Czechoslovakia. Later he was admitted to the renowned Prague film academy FAMU where he studied to become a film director, although he

years ago I was anxious to explore the places of my ancestors. Sedlec and nearby Kutná Hora, which is only a few minutes away by train from Nymburk, was high on my list of places to see and experience. The early history of Bohemia is not well known today, remaining shrouded by legends and wishful thinking. The Czech nation grew out of the destruction of Great Moravia, and the subsequent cultural influences were predominantly French (Franks) and German (Eastern Franks). The educated and well-travelled Olomouc bishop Jindřich Zdík became a friend of St. Bernard, the abbot of Clairvaux, and it was bishop Zdík's idea to invite the Cistercians to Bohemia. The "White monks", whose motto was "Ora et labora!" or "Modli se a pracuj!", came to Sedlec in 1142, and the monastery they built became

of the 12th century, later grew into the impressive cathedral 'Chrám of Nanebevzetí Panny Marie a sv. Jana Křtitele'. One of the oldest documents from the extensive monastery library is the book of antiphons called 'Tři Marie u Hrobu Ježíšova', whose author and illustrator was well acquainted with Byzantine art and with the significance of Christian burial. The discovery in 1260 of silver and

never received his degree, being expelled for anti-communist activities. When I visited the Czech Republic 4

one of the earliest places of prayer, culture, and education in Bohemia. Their first church, built before the end

copper ore in the mountain near the monastery property resulted in a 'silver rush' long before that in the Klondike, and not unlike its famous American counterpart, Kutná Hora with its various ad-hoc establishments quickly turned into a town of vice where an 'easy come easy go' attitude of hard work and cheap fun prevailed. After it received royal privileges as the mining and metallurgical town where the Czech kings located their Royal Bohemian Mint, Kutná Hora, (whose name means Metal-forging Mountain), became the second-most important town in Bohemia after Prague, gradually transforming its image in part by building churches instead of houses of ill-repute. The Bohemian kings were anxious to keep a close eye on the production of the Pražský groš (Prague groschen) which, with its high silver content, became the most popular currency in Europe. The kings built a residence Vlašský Dvůr (Italian Court) in the town, where they often slept and prayed next to the workshops where their money

Takže někdy nevím, pro koho ty manuály překládám. Ženy jsou přirozeně opatrné. Muži manuály nečtou. Jedno z velkých varování je, že uživatelé mají zvýšit bedlivost, jestliže se kolem elektrospotřebičů motají děti. Logickým vyústěním této úvahy je, že rodiče dají manuál dětem, aby si četly, zatímco oni používají elektrospotře-

biče... Takže někdy nevím, pro koho ty manuály překládám. Ženy jsou přirozeně opatrné. Muži manuály nečtou. Jedno z velkých varování je, že uživatelé mají zvýšit bedlivost, jestliže se kolem elektrospotřebičů motají děti. Logickým vyústěním této úvahy je, že rodiče dají manuál dětem, aby si četly, zatímco oni používají elektrospotřebiče...

NOVÝ DOMOV (NEW HOMELAND) – CZECH AND SLOVAK (EVERY THIRD WEEK)

Vydává Masaryk Memorial Institute, Inc., 450 Scarborough Golf Club Rd., Toronto, ON M1G 1H1. Řídí tiskový výbor MMI.

Redakce si vyhrazuje právo příspěvek zkrátit, redakčně upravit a rozhodnout o jeho event. zařazení. Z předplatného nevyplývá předplatiteli nárok na umístění jeho článku do novin. Anonymy neotiskujeme.

Názory prezentované v uveřejněných příspěvcích nemusí vyjadřovat stanovisko redakce ani MMI. Nevýžádané rukopisy a fotografie redakce nevrací. Redakce neposkytuje žádné informace o autorech.

Redakční rada: Lanny Rosický (ČR), Barbara Sherrifová (konzultantka jazyka anglického), Jiří Grosman a Miloš Krajný (Toronto), Josef Skála a Jiří Adler (Vancouver), Alena Martinů (Montreal), Eva Firlová (konzultantka jazyka českého, Sudbury). Archiv na webu www.masaryktown.ca Webová prezentace Alena Kottová

Masarykův ústav (MMI) je nevýdělečná (not profit) organizace. Jejím posláním je udržovat české a slovenské kulturní tradice a obohacovat tak život kanadské veřejnosti.

Kancelář Iva Ječmen tel: (416)439-4354 (ÚT, ST, ČT), office@masaryktown.ca

Roční předplatné: Kanada \$ 61 CAD, USA \$ 83 USD, ostatní \$ 110 US. Šeky zasíláte laskavě na adresu MMI. Čeny inzertů sdělíme na požádání.

Tyto noviny byly vybrány Národní knihovnou ČR jako kvalitní zdroj, který by měl být uchován do budoucna a stát se součástí českého kulturního dědictví. Stránky jsou archivovány několikrát ročně a jejich záznam je součástí České národní bibliografie a katalogu NK ČR.

Šéfredaktorka a grafická úprava Věra Kohoutová Cell (647)608 1713 Píšte vera.toronto@gmail.com

NOSITEL MASARYKOVY CENY UČENÍ V KANADĚ V ROCE 2007. LAUREÁT CENY MZV ČR GRATIAS AGIT Z ROKU 2013.

was minted.

The rich Kutná Hora with its 500m deep shafts was the deepest mine in the world, and it became an envy of other kings who were eager to plunder its riches. In 1403 Emperor Sigismund, the king of Hungary, besieged the town of his half-brother, Bohemian king Václav IV, and robbed his treasury. The Hussite revolt deeply divided the country and the town. The anti-Hussites prevailed and after a merciless fight with murders committed by both sides, (many victims were thrown down the mine shafts), the town became a refuge of Sigismund after he lost the 1420 Battle of the Vítkov Hill in Prague. A year later Jan Žižka's army besieged Kutná Hora. However, the Hussites first cowardly and mercilessly killed all 500 Sedlec monks, destroyed their unfortified monastery and burned the beautiful cathedral, as they did elsewhere in Bohemia. (For example at the Zlatá Koruna monastery near České Budějovice, where all the monks were hanged on a large oak which is now a protected historical tree.) The Hussites left Kutná Hora in shambles, the skilled German miners and engineers fled, and its mines were flooded. The town recovered under Polish king Vladislav Jagellonský, but the Sedlec cathedral and monastery remained in ruins for almost 300 years. Another round of devastation, especially by the Swedish invaders, followed during the Thirty Years' War. Massacres of civilians occurred, an infamous one being in Nymburk, where the Swedish Protestant army butchered all the believers who gathered to pray inside the church of Sv. Jilji (St. Giles). In the 13th century one of the abbots brought a handful of holy soil from Jerusalem and spread it in the Sedlec cemetery. Afterwards the Cistercian burial grounds became famous all over Europe as a holy burial place, with Christians from as far away as

Bavaria, Poland and Belgium wanting to be buried here. According to legend, any bodies buried in the holy Jerusalem soil decomposed within a few days, leaving behind clean skeletons, with the bodies presumably resurrected. By 1318 bodies of 30,000 people were buried in the Sedlec cemetery. Famines and epidemics were rampant. In the 14th century Europe was devastated by the Black Death, which killed up to half of the population in certain countries, and many more burials occurred at Sedlec. During the Hussite wars an additional 10,000 dead found their resting place here, and the cemetery grew to 35,000 square meters. The death toll of the Thirty Years' War added to the number of burial sites and eventually the unmanageable cemetery grounds were overflowing. The few monks who lived here were unable to care for the grounds and so many burials. An indication that something needed to be done was the construction of the 14th century Chapel of Božího Tela in Kutná Hora (built before the magnificent cathedral of St. Barbara), as it was also used mainly as an ossuary. It isn't difficult to imagine that many of the human remains in this bustling area weren't properly buried, likely being scattered all over the cemeteries and ossuaries. Anyone who had seen an overflowing or desecrated burial place, like I did as a boy growing up under the Czechoslovak communist regime, will agree that this is not a dignified way to leave any human remains, no matter who they were or what their religion or belief system may have been. Even in a strictly patriotic way, these are the remains of our ancestors whom we should honor for building and preserving our national and cultural identity, no matter what their allegiance may have been. ■

To be continued

KŘÍŽOVKA PRO VOLNOU CHVÍLI

Smíchem se velké věci rozhodnou ... (tajenka). HORATIUS				Menší vodní tok	Osuškové znamení	Rybářský pytel	Označení letadel Bulharska	2. DÍL TAJENKY	Chemický prvek	Latinský překlad bible
Odeslati Obec v Čechách										
Domácí šelma	Mužské jméno	Polaskat (řidce)	1. DÍL TAJENKY							
Zrod							Názov písm. řec. abecedy			
Základní měřidlo							Ožehnutí (řidce)			
Struk (řidce)						Ženské jméno				
Pádová otáčka	Inic. cyklisty	Konec modlitby							Kácat (nářečně)	Vyřezaný směr cesty
Číslo ztrátu		Plán 2x snížený								
Červené organické barvivo							Výheň			
Opatřil fermenem							Rod mravenců			
Špinit						Jm. zpěvák				
Africký savce podobný žirafě	Zkr. nano-sekundy	Stát ve starém Řecku				Kód Sierra Leone				
Ta i ona		Plavcovský							Dlouhý úpis	Ženské jméno
Savský pták										
Elektrický nářadí							Sídlo ve Španělsku			
Pozdrav		Hospodářský							Celní kód pro tunu	
Značka india		Těž							Pohoří na Krétě	

ŘEŠENÍ KŘÍŽOVKY:

CITÁT: HORATIUS

Smíchem se věci rozhodnou ... (tajenka 1,2)

Pomůcka: Ason, LZ, Páleč

Webová stránka MMI:

www.masaryktown.ca

Předplatné novin na adrese:

MMI NOVÝ DOMOV
450 Scarborough Golf Club Rd. Toronto ON M1G 1H1

Roční předplatné:
Kanada \$ 61 CAD
USA \$ 83 USD
ostatní \$110 USD

Smíchem se velké věci rozhodnou ... (tajenka). HORATIUS				Menší vodní tok	Osuškové znamení	Rybářský pytel	Označení letadel Bulharska	2. DÍL TAJENKY	Chemický prvek	Latinský překlad bible
Odeslati Obec v Čechách				P	O	S	L	A	T	I
Domácí šelma	Mužské jméno	Polaskat (řidce)	1. DÍL TAJENKY	P	O	M	A	Ž	L	I
Zrod				P	O	Č	Á	T	E	K
Základní měřidlo				E	T	A	L	O	N	Ú
Struk (řidce)				S	O	S	E	K	A	L
Pádová otáčka	Inic. cyklisty	Konec modlitby		T	Č	A	M	E	N	A
Číslo ztrátu		Plán 2x snížený		O	K	O	P	R	O	J
Červené organické barvivo				K	O	R	A	L	A	N
Opatřil fermenem				O	P	Á	S	A	T	Á
Špinit				M	A	Ž	A	T	E	L
Africký savce podobný žirafě	Zkr. nano-sekundy	Stát ve starém Řecku		N	S	P	A	R	T	A
Ta i ona		Plavcovský		O	B	Ž	B	L	O	N
Savský pták				R	A	J	K	A	S	K
Elektrický nářadí				A	N	I	O	N	T	A
Pozdrav		Hospodářský		P	A	S	K	O	T	N
Značka india		Těž		I	N	T	A	K	Y	D

NOVÝ DOMOV - OBJEDNÁVKA PŘEDPLATNÉHO

O Věk do 60 let O nad 60 let O nad 70 let O nad 80 let

Nový odběratel O do 60 let O nad 60 let O nad 70 let O nad 80 let

Předplatné Nového domova \$

Dar tiskovému fondu MMI \$ Přikládám šek na \$

Jméno a příjmení

Adresa

Poštovní kód Telefon

Email

Šek zašlete laskavě na:
Nový domov, 450 Scarborough Golf Club Rd.
Scarborough M1G 1H1, ON
Roční předplatné: Kanada \$61 CAD, USA \$83 US, ostatní \$110 US

Děkujeme dárcům za jejich velkorysost.
Info: vera.toronto@gmail.com, cell 647.608 1713,

Newfoundland - 10 Days

Ask about
our 12-Day tour
that includes
Labrador

'The Rock' is yours to explore on this dramatic tour offering historic tales, a unique culture, and world famous hospitality.

2015 GUARANTEED DEPARTURES:
July 5, 10, 17, 23, August 5

PRICE: Double: \$3,595
Single: \$4,195

PRICE INCLUDES:

- ✓ Return airfare from Toronto
- ✓ Deluxe motorcoach transportation
- ✓ 9 nights accommodation
- ✓ 9 breakfasts, 5 lunches & 6 dinners
- ✓ Daily sightseeing as listed in the itinerary
- ✓ DeNureTours Tour Director
- ✓ Connections Program (ask for details)

Book by
April 6, 2015
and SAVE \$100
per person

Prices are per person and include
15 taxes. Call for flight prices
from other Canadian cities.

DeNureTours
For the Young at Heart

For more information, or to make a reservation contact:

UNIGLOBE
Enterprise Travel

Tel: 416 504 3800
Toll Free: 1 800 825 7577

MEMBER OF:

1810380

Monday to Friday: 9:00 AM - 5:00 PM

INTERNATIONAL TRAVEL provides travel service

YOUR NEXT VACATION IS WAITING FOR YOU

Building memories, one vacation at a time... Call us today and let us help you with your next vacation planning. We will help you build those memories with luxury and adventure cruises, romantic honeymoon packages, safaris, exotic island getaways and tours. Fulfill your travel dreams with your next trip. Contact us today for our comprehensive and up-to-date specials so we can narrow your choices for your perfect vacation. We are looking forward to making your next trip a memorable one, so **CONTACT US TODAY** and you can get packing!

Good News!

In addition to flying to Prague during the Summer season, Air Transat introduced direct flights to Budapest as well starting June 18 until October 08. It is a great destination for passengers traveling to Slovakia. Pamper yourself and fly "Club Transat".

email: agatha@intertravel.ca

web www.intertravel.ca

Follow us on Facebook: www.facebook.com/intltravel

Tel: (416)922-7775 or 1-877-922-8775 cell (416) 939-6118

Please note our new address: 600 Sherbourne St., suite # 301, Toronto Ontario M4X 1W4 (across the street of Sherbourne Subway Station). Very convenient location with subway access or parking behind the building.

**Travel with confidence,
Travel with us!**

TICO Registration # 50016556

FINANČNĚ VÝHODNÁ PÉČE O CHRUP A OBLIČEJ

DR. BEN RAKUŠAN praxe v Kanadě, Velké Británii a ČR
Černá labuť Dental Centre (vedle OD Bílá labuť)

Na Poříčí 25, Pha 1 tel.: +420 775 931 775 rakusandental@gmail.com www.rakusandental.cz

Web MMI a archiv Nového domova
www.masaryktown.ca

The world is a much smaller place.

Jet Airways provides excellent connections to Prague and Vienna.

jetairways.com

Enjoy unmatched comforts every time you fly Jet Airways. Relax in our lie flat beds in Première or the comforts of our Economy, savor the sumptuous gourmet meals and a handpicked selection of wines.

Unwind and relax with our award winning in-flight entertainment. With our interline partners, we take you to your preferred destinations. Therefore, next time you fly to home, fly Jet Airways.

For further inquiries and reservations please visit our website: jetairways.com, call your travel agent or call our toll free reservation number: 1-877-835-9538

Flights to Prague	Dep.	Arr.
Toronto - Prague (Daily)	1830	1035/1100*
Prague - Toronto (exc 3, 7)	0655#	1235
Flights to Vienna	Dep.	Arr.
Toronto - Vienna (Daily)	1830	1200
Vienna - Toronto (Daily)	0705	1235

* Next Day via OK/SN. # via OK.

JET AIRWAYS

ETIHAD AIRWAYS PARTNER

European sectors to/from Prague operated by Czech Airlines/Brussels Airlines, and to/from Vienna operated by Austrian Airlines. Schedule may change without notice.